

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про охорону прав на винаходи і корисні моделі

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 7, ст. 32)

*{Вводиться в дію Постановою ВР
№ 3769-ХІІ від 23.12.93, ВВР, 1994, № 7, ст. 33}*

*{Роз'яснення: цей Закон застосовується до правовідносин, що виникли після
введення його в дію згідно з Постановою ВР № 3769-ХІІ від 23.12.93}*

*{В редакції Закону
№ 1771-ІІІ від 01.06.2000, ВВР, 2000, № 37, ст.307}*

*{Із змінами, внесеними згідно із Законами
№ 2188-ІІІ від 21.12.2000, ВВР, 2001, № 8, ст. 37
№ 2921-ІІІ від 10.01.2002, ВВР, 2002, № 16, ст.114
№ 34-ІV від 04.07.2002, ВВР, 2002, № 35, ст.256
№ 762-ІV від 15.05.2003, ВВР, 2003, № 30, ст.247
№ 850-ІV від 22.05.2003, ВВР, 2003, № 35, ст.271
№ 1256-VI від 14.04.2009, ВВР, 2009, № 36-37, ст.513
№ 5460-VI від 16.10.2012, ВВР, 2014, № 2-3, ст.41
№ 644-ІХ від 02.06.2020, ВВР, 2020, № 41, ст.330
№ 703-ІХ від 16.06.2020
№ 816-ІХ від 21.07.2020
№ 2801-ІХ від 01.12.2022
№ 2974-ІХ від 20.03.2023}*

*{У тексті Закону слово "власник" у всіх відмінках і числах замінено словом "володілець"
у відповідному відмінку і числі; слова "свій офіційний бюлетень" та "офіційний бюлетень"
у всіх відмінках замінено словом "Бюлетень" у відповідному відмінку згідно із Законом №
816-ІХ від 21.07.2020}*

*{У тексті Закону слова "Установа" та "заклад експертизи" в усіх відмінках замінено
словом "НОІВ"; слова "центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування
державної політики у сфері інтелектуальної власності" в усіх відмінках замінено словами
"центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну*

політику у сфері інтелектуальної власності" у відповідному відмінку згідно із Законом № 703-IX від 16.06.2020}

Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни та скорочення вживаються в такому значенні:

{Абзац перший статті 1 в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

Національний орган інтелектуальної власності (далі - НОІВ) - державна організація, що входить до державної системи правової охорони інтелектуальної власності, визначена на національному рівні Кабінетом Міністрів України як така, що здійснює повноваження у сфері інтелектуальної власності, визначені цим Законом, іншими законами у сфері інтелектуальної власності, актами центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та статутом, і має право представляти Україну в міжнародних та регіональних організаціях;

{Абзац другий статті 1 в редакції Закону № 2188-III від 21.12.2000; із змінами, внесеними згідно із Законом № 5460-VI від 16.10.2012; в редакції Закону № 703-IX від 16.06.2020}

Апеляційна палата - колегіальний орган НОІВ для розгляду заперечень проти рішень НОІВ щодо набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності, заяв про визнання прав на об'єкти інтелектуальної власності недійсними повністю або частково, заяв про визнання торговельної марки добре відомою в Україні та розгляду інших питань, що належать до його компетенції відповідно до цього Закону, інших законів та нормативно-правових актів України;

{Абзац третій статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом № 850-IV від 22.05.2003; в редакції Закону № 703-IX від 16.06.2020}

винахід (корисна модель) - результат інтелектуальної, творчої діяльності людини в будь-якій сфері технології;

{Абзац четвертий статті 1 в редакції Законів № 850-IV від 22.05.2003, № 816-IX від 21.07.2020}

{Абзац п'ятий статті 1 виключено на підставі Закону № 850-IV від 22.05.2003}

секретний винахід (секретна корисна модель) - винахід (корисна модель), що містить інформацію, віднесена до державної таємниці, права на який засвідчуються патентом на секретний винахід (секретну корисну модель);

{Абзац шостий статті 1 в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

службовий винахід (корисна модель) - винахід (корисна модель), створений працівником:

у зв'язку з виконанням службових обов'язків чи дорученням роботодавця за умови, що трудовим договором (контрактом) не передбачене інше;

з використанням досвіду, виробничих знань, секретів виробництва і обладнання роботодавця;

службові обов'язки - зафіксовані в трудових договорах (контрактах), посадових інструкціях функціональні обов'язки працівника, що передбачають виконання робіт, які можуть привести до створення винаходу (корисної моделі);

доручення роботодавця - видане працівникові у письмовій формі завдання, яке має безпосереднє відношення до специфіки діяльності підприємства або діяльності роботодавця і може привести до створення винаходу (корисної моделі);

роботодавець - особа, яка найняла працівника за трудовим договором (контрактом);

винахідник - людина, інтелектуальною, творчою діяльністю якої створено винахід (корисну модель);

{Абзац тринадцятий статті 1 в редакції Закону № 850-IV від 22.05.2003}

патент (патент на винахід, патент на секретний винахід, патент на корисну модель, патент на секретну корисну модель) - охоронний документ, що засвідчує пріоритет, авторство і права на винахід (корисну модель);

{Абзац чотирнадцятий статті 1 в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

{Абзац п'ятнадцятий статті 1 виключено на підставі Закону № 816-IX від 21.07.2020}

{Абзац шістнадцятий статті 1 виключено на підставі Закону № 816-IX від 21.07.2020}

{Абзац сімнадцятий статті 1 виключено на підставі Закону № 816-IX від 21.07.2020}

{Абзац вісімнадцятий статті 1 виключено на підставі Закону № 816-IX від 21.07.2020}

{Абзац дев'ятнадцятий статті 1 виключено на підставі Закону № 816-IX від 21.07.2020}

кваліфікаційна експертиза (експертиза по суті) - експертиза, що встановлює відповідність винаходу умовам патентоздатності (новизні, винахідницькому рівню, промисловій придатності);

{Абзац двадцять перший статті 1 виключено на підставі Закону № 850-IV від 22.05.2003}

{Абзац двадцять другий статті 1 виключено на підставі Закону № 850-IV від 22.05.2003}

формальна експертиза (експертиза за формальними ознаками) - експертиза, у ході якої встановлюється належність зазначеного у заявці об'єкта до переліку об'єктів, які можуть бути визнані винаходами (корисними моделями), і відповідність заявки та її оформлення встановленим вимогам;

ліцензія - дозвіл володільця патенту (ліцензіара), що видається іншій особі (ліцензіату), на використання винаходу (корисної моделі) на певних умовах;

{Абзац двадцять четвертий статті 1 в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

особа - фізична або юридична особа;

заявка - сукупність документів, необхідних для державної реєстрації винаходу (корисної моделі);

{Абзац двадцять шостий статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом № 850-IV від 22.05.2003; в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

заявник - особа, яка подала заявку чи набула прав заявника в іншому встановленому законом порядку;

{Абзац двадцять сьомий статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом № 850-IV від 22.05.2003}

пріоритет заявки (пріоритет) - першість у поданні заявки;

дата пріоритету - дата подання заявки до НОІВ або до відповідного органу держави - учасниці Паризької конвенції про охорону промислової власності чи Угоди про заснування Світової організації торгівлі, за якою заявлено пріоритет;

{Абзац двадцять дев'ятий статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом № 850-IV від 22.05.2003; в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

міжнародна заявка - заявка, подана згідно з Договором про патентну кооперацію;

Реєстр - Державний реєстр України винаходів, Державний реєстр України секретних винаходів, Державний реєстр України корисних моделей, Державний реєстр України секретних корисних моделей, що ведуться в електронній формі;

{Абзац тридцять перший статті 1 в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

{Абзац тридцять другий статті 1 виключено на підставі Закону № 703-IX від 16.06.2020}

державна система правової охорони інтелектуальної власності - центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, НОІВ і сукупність наукових, освітніх, інформаційних та інших відповідної спеціалізації державних підприємств, установ, організацій, що належать до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності;

{Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом № 2188-III від 21.12.2000; в редакції Закону № 703-IX від 16.06.2020}

Атестаційна комісія - колегіальний орган НОІВ, основною метою діяльності якого є проведення атестації осіб, які висловили намір набути право на зайняття діяльністю представника у справах інтелектуальної власності (патентного повіреного);

{Статтю 1 доповнено абзацом тридцять четвертим згідно із Законом № 703-IX від 16.06.2020}

Апеляційна комісія - колегіальний орган НОІВ, основною метою діяльності якого є розгляд скарг кандидатів у представники у справах інтелектуальної власності (патентні

повірені) на рішення атестаційної комісії та розгляд скарг на дії представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених);

{Статтю 1 доповнено абзацом тридцять п'ятим згідно із Законом № 703-IX від 16.06.2020}

біологічний матеріал - матеріал, що містить генетичну інформацію та може самовідтворюватися чи бути відтвореним у біологічній системі;

{Статтю 1 доповнено новим абзацом згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

Бюлетень - офіційний електронний бюлетень НОІВ;

{Статтю 1 доповнено новим абзацом згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

ВОІВ - Всесвітня організація інтелектуальної власності;

{Статтю 1 доповнено новим абзацом згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

державна реєстрація винаходу (корисної моделі) - державна реєстрація права інтелектуальної власності на винахід (корисну модель);

{Статтю 1 доповнено новим абзацом згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

права на винахід (корисну модель) - права інтелектуальної власності на винахід (корисну модель).

{Статтю 1 доповнено новим абзацом згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

Стаття 2. Законодавство України про охорону прав на винаходи (корисні моделі)

Законодавство України про охорону прав на винаходи (корисні моделі) базується на Конституції України і складається із цього Закону, Цивільного кодексу України, Закону України "Про державну таємницю" та інших нормативно-правових актів.

{Стаття 2 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5460-VI від 16.10.2012}

Стаття 3. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності

1. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, належить:

забезпечення нормативно-правового регулювання у сфері охорони прав на винаходи і корисні моделі;

визначення пріоритетних напрямів розвитку сфери охорони прав на винаходи і корисні моделі;

взаємодія та координація із центральними органами виконавчої влади, іншими органами державної влади у процесі формування та реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності, а також з метою посилення захисту прав інтелектуальної власності;

розроблення пропозицій щодо вдосконалення законодавства у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

здійснення міжнародного співробітництва у сфері правової охорони інтелектуальної власності і представлення інтересів України з питань охорони прав на винаходи і корисні моделі в міжнародних організаціях;

укладення відповідно до законодавства міжнародних договорів про співробітництво у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

забезпечення виконання міжнародних програм та реалізації проектів у сфері правової охорони інтелектуальної власності відповідно до міжнародних договорів;

забезпечення виконання зобов'язань, що випливають із членства України в міжнародних організаціях у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

взаємодія в установленому порядку з відповідними органами іноземних держав і міжнародних організацій;

затвердження положень про представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), про Атестаційну комісію та порядок атестації представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), про Апеляційну комісію, про Державний реєстр представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених);

здійснення координації діяльності НОІВ у сфері інтелектуальної власності;

здійснення контролю за дотриманням НОІВ законодавства у сфері інтелектуальної власності, використанням надходжень від справляння зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності.

2. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, виконує інші повноваження згідно із законом.

{Стаття 3 із змінами, внесеними згідно із Законами № 2188-III від 21.12.2000, № 5460-VI від 16.10.2012; в редакції Закону № 703-IX від 16.06.2020; із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

Стаття 3¹. Повноваження Національного органу інтелектуальної власності у сфері охорони прав на винаходи і корисні моделі

1. Функції НОІВ виконує юридична особа публічного права (державна організація), утворена центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та визначена Кабінетом Міністрів України.

2. До владних повноважень, делегованих НОІВ, належить:

приймання заявок, проведення їх експертизи, прийняття рішень щодо них;

здійснення державної реєстрації винаходів і корисних моделей, видача патентів на винаходи і корисні моделі;

визнання недійсними прав на винаходи і корисні моделі у порядку, передбаченому законом;

опублікування офіційних відомостей про винаходи і корисні моделі у Бюлетені, ведення Реєстру, внесення до нього відомостей, надання витягів та виписок в електронній та (або) паперовій формі;

здійснення міжнародного співробітництва у сфері правової охорони інтелектуальної власності і представлення інтересів України з питань охорони прав на винаходи і корисні моделі у Всесвітній організації інтелектуальної власності та інших міжнародних організаціях відповідно до законодавства;

здійснення підготовки, атестації та реєстрації представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених);

ведення Державного реєстру представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених);

інформування та надання роз'яснень щодо реалізації державної політики у сфері охорони прав на винаходи і корисні моделі.

3. НОІВ також здійснює:

функції "відомства, що отримує", "Міжнародного пошукового органу" та "Органу міжнародної попередньої експертизи" відповідно до [Договору про патентну кооперацію](#);

інформаційну та видавничу діяльність у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

узагальнення національної та міжнародної практики застосування законодавства у сфері охорони прав на винаходи і корисні моделі, розроблення пропозицій щодо удосконалення законодавства у зазначеній сфері та подання таких пропозицій до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності;

затвердження методичних рекомендацій щодо проведення експертизи заявок та державної реєстрації винаходів і корисних моделей;

організацію виконання робіт з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів державної системи правової охорони інтелектуальної власності;

інші функції та повноваження, передбачені цим Законом, іншими законами та нормативно-правовими актами України, статутом.

НОІВ має право отримувати безоплатно від міністерств, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування необхідні для виконання покладених на нього повноважень і функцій інформацію, документи та матеріали.

4. НОІВ діє на підставі цього Закону, інших законів, актів центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та статуту, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

5. З метою забезпечення виконання НОІВ делегованих владних повноважень керівник НОІВ уповноважений на підписання документів правовстановлюючого характеру.

6. Для підготовки рекомендацій з питань, що належать до компетенції НОІВ, орган проводить наукові дослідження, залучає експертів та консультантів.

7. НОІВ очолює керівник, який призначається на посаду та звільняється з посади центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Керівником НОІВ може бути громадянин України, який проживає в Україні останні п'ять років, володіє державною мовою відповідно до рівня, визначеного Національною комісією зі стандартів державної мови, володіє однією з офіційних мов Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ), має повну вищу юридичну освіту та/або освіту у сфері інтелектуальної власності, стаж роботи у сфері інтелектуальної власності не менш як 10 років та досвід роботи на керівних посадах не менш як п'ять років.

{Абзац другий частини сьомої статті 3¹ із змінами, внесеними згідно із Законом № 2974-ІХ від 20.03.2023}

Керівником НОІВ не може бути особа, яка відповідно до рішення суду позбавлена права здійснювати діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави, або займати відповідні посади, а також піддавалася адміністративному стягненню за корупційне чи пов'язане з корупцією правопорушення протягом трьох років із дня набрання відповідним рішенням суду законної сили.

Керівник НОІВ призначається на посаду за результатами відкритого конкурсу, який проводиться центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, відповідно до встановленого порядку проведення конкурсного відбору керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки.

Керівник НОІВ має одного першого заступника та п'ятьох заступників, які призначаються на посаду центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, за поданням керівника НОІВ.

{Абзац п'ятий частини сьомої статті 3¹ із змінами, внесеними згідно із Законом № 2974-ІХ від 20.03.2023}

8. Наглядова рада є наглядовим органом НОІВ та формується у складі:

двох представників Верховної Ради України;

двох представників центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності;

одного представника центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах науки і освіти;

одного представника громадських організацій представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених);

одного представника Національної академії правових наук України.

{Абзац шостий частини восьмої статті 3¹ в редакції Закону № 2974-IX від 20.03.2023}

До складу наглядової ради можуть входити два представники міжнародних та/або регіональних організацій у сфері інтелектуальної власності з правом дорадчого голосу.

Персональний склад наглядової ради затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Члени наглядової ради виконують свої обов'язки на громадських засадах.

Голова наглядової ради та його заступники обираються членами наглядової ради з їх числа. Головою наглядової ради не може бути представник центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

До повноважень наглядової ради належить здійснення нагляду за фінансово-господарською діяльністю НОІВ, виконанням кошторису, використанням коштів, що формуються з надходжень від справляння зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Наглядова рада має право:

запитувати у НОІВ будь-яку інформацію, крім інформації з обмеженим доступом, та отримувати таку інформацію;

заслуховувати звіти керівника НОІВ про стан виконання НОІВ його повноважень, про здійснення фінансово-господарської діяльності, виконання кошторису, використання коштів, що формуються з надходжень від справляння зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності, а також план діяльності НОІВ;

подавати НОІВ рекомендації, обов'язкові для розгляду;

повідомляти центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, про виявлені порушення.

Строк повноважень членів наглядової ради, крім голови, становить два роки і може бути подовжений не більш як на один строк. У разі закінчення строку повноважень члена наглядової ради відповідний орган чи організація, що його делегували, у місячний строк делегує до складу наглядової ради нового представника або приймає рішення про подовження строку повноважень члена наглядової ради.

Повноваження члена наглядової ради можуть бути достроково припинені за поданням органу, що його делегував. Повноваження члена наглядової ради також припиняються за ініціативою наглядової ради у разі:

подання заяви про припинення повноважень за власним бажанням;

неможливості виконання покладених на нього обов'язків, у тому числі за станом здоров'я;

припинення відносин з органом, що його делегував;

набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього;

смерті або на підставі рішення суду про визнання його недієздатним, обмежено дієздатним, безвісно відсутнім чи оголошення померлим;

застосування адміністративного стягнення за корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення.

Орган, що делегував члена наглядової ради, повноваження якого припинено достроково, зобов'язаний делегувати до складу наглядової ради нового представника у місячний строк з дня дострокового припинення повноважень попереднього представника.

Наглядова рада діє відповідно до цього Закону та положення про наглядову раду, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Формою роботи наглядової ради є засідання, за результатами проведення якого складається протокол, копія якого надсилається до НОІВ та до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. Засідання наглядової ради вважається правомочним, якщо на ньому присутня проста більшість членів наглядової ради.

Розміщення та організаційно-матеріальне забезпечення наглядової ради здійснюються НОІВ.

9. НОІВ щороку публікує на своєму офіційному веб-сайті фінансову звітність, зокрема річну фінансову звітність, аудиторські висновки щодо річної фінансової звітності, звіт про свою діяльність, у тому числі про виконання кошторису, та кошторис на наступний рік.

Фінансова або консолідована фінансова звітність НОІВ підлягає аудиту, що проводиться за рішенням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

10. НОІВ не може мати на меті одержання прибутку від своєї діяльності. Фінансування діяльності НОІВ здійснюється за рахунок надходжень від справляння зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності, а також за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством.

НОІВ здійснює закупівлі товарів, робіт і послуг у порядку та з використанням процедур, встановлених [Законом України "Про публічні закупівлі"](#).

11. На електронні документи, що приймає або затверджує відповідно до цього Закону НОІВ, накладається кваліфікований електронний підпис відповідно до вимог законів України ["Про електронні документи та електронний документообіг"](#) та ["Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги"](#). Подання документів в електронній формі до НОІВ та видача ним документів в електронній формі здійснюються відповідно до вимог законів України ["Про електронні документи та електронний документообіг"](#), ["Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги"](#), цього Закону та правил, встановлених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері інтелектуальної власності.

{Частина одинадцята статті 3¹ в редакції Закону № 2801-IX від 01.12.2022}

{Закон доповнено статтею 3¹ згідно із Законом № 703-IX від 16.06.2020}

Стаття 3². Гарантії незалежності Апеляційної палати та експертів Національного органу інтелектуальної власності

1. Діяльність Апеляційної палати ґрунтується на принципах законності, неупередженості, незалежності, прозорості, достовірності, колегіальності, кваліфікованого кадрового забезпечення.

2. Основними засадами розгляду Апеляційною палатою заперечень, заяв є верховенство права, законність, рівність учасників розгляду перед законом і Апеляційною палатою.

3. Повноваження Апеляційної палати, вимоги до її членів, порядок розгляду Апеляційною палатою заперечень проти рішень НОІВ щодо набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності, порядок організаційного та технічного забезпечення діяльності Апеляційної палати та вирішення інших питань, що належать до її компетенції, визначаються [Регламентом Апеляційної палати](#), затвердженим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері інтелектуальної власності.

4. Незалежність експерта НОІВ та правильність його висновку забезпечуються шляхом:
дотримання встановленого законодавством порядку призначення та проведення експертизи;

заборони втручання будь-кого у процес проведення експертизи;

створення умов, необхідних для діяльності експерта НОІВ, його матеріального, соціального та іншого забезпечення;

забезпечення можливості перегляду Апеляційною палатою висновків експертизи;

забезпечення можливості заявника та третіх осіб брати у передбачених законом випадках участь у проведенні експертизи.

{Закон доповнено статтею 3² згідно із Законом № 703-IX від 16.06.2020}

Стаття 3³. Атестаційна комісія

1. Атестаційна комісія є колегіальним органом НОІВ, що утворюється з метою визначення рівня фахової підготовленості осіб, які висловили намір набути право на зайняття діяльністю представника у справах інтелектуальної власності (патентного повіреного).

2. До складу Атестаційної комісії входять працівники НОІВ, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та представники у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), які мають досвід практичної роботи у сфері правової охорони інтелектуальної власності не менш як 10 років.

3. Повноваження Атестаційної комісії, її склад, порядок формування, вимоги до її членів, строк повноважень та правила і процедури її діяльності визначаються центральним

органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

4. Атестаційна комісія діє відповідно до цього Закону та положення, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

{Закон доповнено статтею 3³ згідно із Законом № 703-IX від 16.06.2020}

Стаття 3⁴. Апеляційна комісія

1. Апеляційна комісія є колегіальним органом НОІВ, що утворюється з метою розгляду скарг кандидатів у представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені) на рішення Атестаційної комісії, скарг на дії представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), а також з метою здійснення контролю за дотриманням патентними повіреними вимог законодавства.

2. До складу Апеляційної комісії входять працівники НОІВ, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, видатні науковці, які працюють у сфері інтелектуальної власності, та представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені), які мають досвід практичної роботи у сфері правової охорони інтелектуальної власності не менш як 10 років.

3. Повноваження Апеляційної комісії, її склад, порядок формування, вимоги до її членів, строк повноважень та правила і процедури її діяльності визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

4. Апеляційна комісія діє відповідно до цього Закону та положення, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

{Закон доповнено статтею 3⁴ згідно із Законом № 703-IX від 16.06.2020}

Стаття 4. Міжнародні договори

Якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені законодавством України про винаходи (корисні моделі), застосовуються правила міжнародного договору.

{Текст статті 4 в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

Стаття 5. Права іноземних та інших осіб

{Назва статті 5 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

1. Іноземці, особи без громадянства та іноземні юридичні особи мають рівні з громадянами та юридичними особами України права, передбачені цим Законом, відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

{Частина перша статті 5 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

2. Іноземці, особи без громадянства, іноземні юридичні особи та інші особи, які мають місце постійного проживання чи постійне місцезнаходження поза межами України, у відносинах з НОІВ реалізують свої права через представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), зареєстрованих згідно з положенням, яке затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, крім випадків, встановлених частиною третьою цієї статті.

{Частина друга статті 5 в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

3. Іноземці, особи без громадянства, іноземні юридичні особи та інші особи, які мають місце постійного проживання чи постійне місцезнаходження поза межами України, можуть самостійно вчиняти такі дії:

подавати заявку для встановлення дати її подання;

сплачувати збори та державне мито;

надавати копії раніше поданої заявки для встановлення дати подання заявки відповідно до **статті 13** цього Закону;

надавати копії попередньої заявки для встановлення дати пріоритету відповідно до **статті 15** цього Закону;

одержувати розписки та повідомлення щодо будь-якої з дій, зазначених в абзацах другому - п'ятому цієї частини, за умови зазначення в матеріалах заявки адреси для листування на території України

{Статтю 5 доповнено частиною третьою згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

Розділ II ПРАВОВА ОХОРОНА ВІНАХОДІВ (КОРИСНИХ МОДЕЛЕЙ)

Стаття 6. Умови надання правової охорони

1. Правова охорона надається винаходу (корисній моделі), що не суперечить публічному порядку, загальноновизнаним принципам моралі та відповідає умовам патентоздатності.

{Частина перша статті 6 із змінами, внесеними згідно із Законами № 850-IV від 22.05.2003, № 816-IX від 21.07.2020}

2. Об'єктом винаходу, правова охорона якому надається згідно з цим Законом, може бути продукт (пристрій, речовина, штам мікроорганізму, культура клітин рослини і тварини тощо), процес (спосіб).

Об'єктом корисної моделі, правова охорона якій надається згідно з цим Законом, може бути пристрій або процес (спосіб).

{Частина друга статті 6 в редакції Законів № 850-IV від 22.05.2003, № 816-IX від 21.07.2020}

3. Правова охорона згідно з цим Законом не поширюється на такі об'єкти:

сорти рослин і породи тварин;

біологічні у своїй основі процеси відтворення рослин і тварин, що не належать до небіологічних та мікробіологічних процесів, а також продукти таких процесів;

компонування напівпровідникових виробів;

результати художнього конструювання;

хірургічні чи терапевтичні способи лікування людини або тварини, способи діагностики організму людини або тварини. Дія цього положення не поширюється на продукти (речовини або композиції), що застосовуються в діагностиці або лікуванні;

процеси клонування людини;

процеси змінювання через зародкову лінію генетичної ідентичності людей;

використання людських ембріонів для промислових або комерційних цілей;

процеси змінювання генетичної ідентичності тварин, які можуть спричинити їх страждання без будь-якої істотної медичної користі для людей або тварин, а також тварин, виведених внаслідок такого процесу;

людський організм на різних стадіях його формування та розвитку, а також просте виявлення одного з його елементів, зокрема послідовності або частини послідовності гена. Дія цього положення не впливає на надання правової охорони винаходу, об'єктом якого є елементи людського організму поза організмом або одержані в інший спосіб, із застосуванням технічного процесу, включаючи послідовність чи часткову послідовність гена, якщо навіть структура цього елемента ідентична структурі природного елемента;

продукт або процес, який стосується рослини чи тварини, використання якого обмежується певним сортом рослин чи певною породою тварин;

продукт або процес, який стосується природного біологічного матеріалу, не відокремленого від свого природного середовища, або що не є продуктом технічного процесу.

Заборона на законодавчому рівні комерційного використання певного об'єкта з інших підстав не впливає на надання йому правової охорони.

Не відповідає поняттю "винахід (корисна модель)", визначеному статтею 1 цього Закону, та не визнається винаходом (корисною моделлю) згідно з цим Законом, якщо виступає як самостійний об'єкт:

відкриття, наукова теорія, математичний метод;

схема, правила і метод проведення ігор, конкурсів, аукціонів, фізичних вправ, інтелектуальної або організаційної, зокрема господарської, діяльності (планування, фінансування, постачання, облік, кредитування, прогнозування, нормування тощо);

комп'ютерна програма;

форма представлення інформації (наприклад, у вигляді таблиць, діаграм, графіків, за допомогою акустичних сигналів, вимовляння слів, візуальних демонстрацій, зокрема на екрані комп'ютерного пристрою, аудіо- та відеодисків, умовних позначень, зокрема дорожніх знаків, схем маршрутів, кодів, шрифтів тощо, розкладів, інструкцій, проектів або схем планування споруд, будинків, територій);

зовнішній вигляд продуктів (зокрема виробів, споруд, територій), спрямований на задоволення виключно естетичних потреб.

{Частина третя статті 6 в редакції Законів № 850-IV від 22.05.2003, № 816-IX від 21.07.2020}

4. Пріоритет, авторство і права на винахід та корисну модель засвідчуються патентом.

{Абзац перший частини четвертої статті 6 в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

{Абзац другий частини четвертої статті 6 виключено на підставі Закону № 816-IX від 21.07.2020}

Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на винахід становить 20 років від дати подання заявки до НОІВ. Якщо заявка подана на підставі міжнародної заявки, строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на винахід обчислюється від дати подання міжнародної заявки.

{Абзац третій частини четвертої статті 6 в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

{Абзац четвертий частини четвертої статті 6 виключено на підставі Закону № 816-IX від 21.07.2020}

{Абзац п'ятий частини четвертої статті 6 виключено на підставі Закону № 816-IX від 21.07.2020}

{Абзац шостий частини четвертої статті 6 виключено на підставі Закону № 816-IX від 21.07.2020}

Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на корисну модель становить 10 років від дати подання заявки до НОІВ.

{Абзац сьомий частини четвертої статті 6 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на секретний винахід та секретну корисну модель дорівнює строку засекречування винаходу або корисної моделі, але не може бути довшим за визначений згідно з цим Законом строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на винахід або корисну модель.

{Абзац восьмий частини четвертої статті 6 в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

Чинність майнових прав інтелектуальної власності на винахід (корисну модель) припиняється достроково за умов, викладених у [статті 32](#) цього Закону.

{Абзац дев'ятий частини четвертої статті 6 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

5. Обсяг правової охорони, що надається, визначається формулою винаходу або корисної моделі. Тлумачення формули здійснюється в межах опису винаходу, корисної моделі та відповідних креслень.

{Частина п'ята статті 6 в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

6. Чинність майнових прав інтелектуальної власності на винахід, який є способом одержання продукту, поширюється і на продукт, безпосередньо одержаний цим способом.

{Частина шоста статті 6 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

Стаття 7. Умови патентоздатності винаходу, корисної моделі

1. Винахід відповідає умовам патентоздатності, якщо він є новим, має винахідницький рівень і є промислово придатним.

2. Корисна модель відповідає умовам патентоздатності, якщо вона є новою і промислово придатною.

3. Винахід (корисна модель) визнається новим, якщо він не є частиною рівня техніки. Об'єкти, що є частиною рівня техніки, для визначення новизни винаходу (корисної моделі) повинні враховуватися лише окремо.

{Частина третя статті 7 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

4. Рівень техніки включає всі відомості, які стали загальнодоступними у світі до дати подання заявки до НОІВ або, якщо заявлено пріоритет, до дати її пріоритету.

5. Рівень техніки включає також зміст будь-якої заявки на державну реєстрацію в Україні винаходу (корисної моделі) (у тому числі міжнародної заявки, в якій зазначена Україна) у тій редакції, в якій цю заявку було подано спочатку, за умови, що дата її подання (а якщо заявлено пріоритет, то дата пріоритету) передреує тій даті, яка зазначена у частині четвертій цієї статті, і що вона була опублікована на цю дату чи після цієї дати.

{Частина п'ята статті 7 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

6. На визнання винаходу (корисної моделі) патентоздатним не впливає розкриття інформації про нього винахідником або особою, яка одержала від винахідника прямо чи опосередковано таку інформацію, протягом 6 місяців до дати подання заявки до НОІВ або, якщо заявлено пріоритет, до дати її пріоритету. При цьому обов'язок доведення обставин розкриття інформації покладається на особу, заінтересовану у застосуванні цієї частини.

{Частина шоста статті 7 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

7. Винахід має винахідницький рівень, якщо для фахівця він не є очевидним, тобто не впливає явно із рівня техніки. При оцінці винахідницького рівня зміст заявок, зазначених

у частині п'ятій цієї статті, до уваги не береться. Такими, що явно впливають із рівня техніки, можуть бути визнані нові форми відомого з рівня техніки лікарського засобу, у тому числі солі, складні ефіри, прості ефіри, композиції, комбінації та інші похідні, поліморфи, метаболіти, чисті форми, розміри часток, ізомери, якщо вони істотно не відрізняються за ефективністю.

{Частина сьома статті 7 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

8. Винахід (корисна модель) визнається промислово придатним, якщо його може бути використано у промисловості або в іншій сфері діяльності.

Розділ III

ПРАВО НА РЕЄСТРАЦІЮ ВИНАХОДУ (КОРИСНОЇ МОДЕЛІ)

{Назва розділу III в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

Стаття 8. Право винахідника

1. Право на реєстрацію винаходу (корисної моделі), секретного винаходу (секретної корисної моделі) має винахідник, якщо інше не передбачено цим Законом.

{Частина перша статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

2. Винахідники, які спільно створили винахід (корисну модель), мають однакові права на реєстрацію винаходу (корисної моделі), секретного винаходу (секретної корисної моделі), якщо інше не передбачено угодою між ними.

{Частина друга статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

3. У разі перегляду умов договору щодо складу винахідників НОІВ за спільним клопотанням осіб, зазначених у заявці як винахідники, а також осіб, що є винахідниками, але не зазначені у заявці як винахідники, вносить зміни до відповідних документів у порядку, що встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

{Частина третя статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законами № 5460-VI від 16.10.2012, № 816-IX від 21.07.2020}

4. Не визнаються винахідниками фізичні особи, які не внесли особистого творчого внеску у створення винаходу (корисної моделі), а надали винахіднику (винахідникам) тільки технічну, організаційну чи матеріальну допомогу при його створенні і (або) оформленні заявки.

5. Винахіднику належить право авторства, яке є невід'ємним особистим правом і охороняється безстроково.

Винахідник має право на присвоєння свого імені створеному ним винаходу (корисній моделі).

Стаття 9. Право роботодавця

1. Право на реєстрацію службового винаходу (корисної моделі) має роботодавець винахідника, якщо інше не передбачено договором.

{Частина перша статті 9 в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

2. Винахідник подає роботодавцю письмове повідомлення про створений ним службовий винахід (корисну модель) з описом, що розкриває суть винаходу (корисної моделі) достатньо ясно і повно.

3. Якщо право на реєстрацію службового винаходу (корисної моделі) належить роботодавцю, він повинен протягом чотирьох місяців від дати одержання від винахідника повідомлення подати до НОІВ заявку на державну реєстрацію винаходу (корисної моделі) або передати право на таку реєстрацію іншій особі, або прийняти рішення про збереження службового винаходу (корисної моделі) як конфіденційної інформації. У цей же строк роботодавець повинен укласти з винахідником письмовий договір щодо розміру та умови виплати йому (його правонаступнику) винагороди відповідно до економічної цінності винаходу (корисної моделі) і (або) іншої вигоди, яка може бути одержана роботодавцем.

{Частина третя статті 9 в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

4. Якщо право на реєстрацію службового винаходу (корисної моделі) належить роботодавцю і він не виконає зазначених у частині третій цієї статті вимог у встановлений строк, то право на реєстрацію службового винаходу (корисної моделі) переходить до винахідника або його правонаступника. У цьому випадку за роботодавцем залишається переважне право на придбання ліцензії.

{Частина четверта статті 9 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

5. Строк збереження роботодавцем чи його правонаступником службового винаходу (корисної моделі) як конфіденційної інформації у разі його невикористання не повинен перевищувати чотирьох років. У протилежному випадку право на одержання патенту на службовий винахід (корисну модель) переходить до винахідника чи його правонаступника.

6. Спори щодо умов одержання винахідником службового винаходу (корисної моделі) винагороди та її розміру вирішуються у судовому порядку.

Стаття 10. Право правонаступника

Право на одержання патенту має відповідно правонаступник винахідника або роботодавця.

Стаття 11. Право першого заявника

Якщо винахід (корисну модель) створено двома чи більше винахідниками незалежно один від одного, то право на державну реєстрацію винаходу (корисної моделі) належить заявнику, заявка якого має більш ранню дату подання до НОІВ або, якщо заявлено пріоритет, більш ранню дату пріоритету, за умови, що вказана заявка не вважається відкликаною, не відкликана або за якою не прийнято рішення про відмову у державній реєстрації винаходу (корисної моделі).

{Стаття 11 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

Розділ IV ПОРЯДОК РЕЄСТРАЦІЇ ВІНАХОДУ (КОРИСНОЇ МОДЕЛІ)

{Назва розділу IV в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

Стаття 12. Заявка

1. Особа, яка бажає зареєструвати винахід (корисну модель) і має на це право, подає до НОІВ заявку.

Заявка може подаватися у паперовій або електронній формі. Спосіб подання заявки обирає заявник.

За заявками, поданими в електронній формі, здійснюється електронне діловодство відповідно до вимог [Закону України "Про електронні документи та електронний документообіг"](#), цього Закону та правил, встановлених на їх основі центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. На заявки в електронній формі накладається кваліфікований електронний підпис або удосконалений електронний підпис, що базується на кваліфікованому сертифікаті відкритого ключа заявника (представника у справах інтелектуальної власності чи іншої довіреної особи заявника), відповідно до вимог [Закону України "Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги"](#).

{Абзац третій частини першої статті 12 в редакції Закону № 2801-IX від 01.12.2022}

{Частина перша статті 12 в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

2. За дорученням заявника заявка може бути подано через представника у справах інтелектуальної власності або іншу довірену особу.

3. Віднесення інформації, яка міститься у заявці, до державної таємниці здійснюється згідно із [Законом України "Про державну таємницю"](#) та прийнятими на його основі нормативними актами.

Якщо винахід (корисну модель) створено з використанням інформації, зареєстрованої у [Зводі відомостей, що становлять державну таємницю України](#), чи цей винахід (корисна модель) згідно із [Законом України "Про державну таємницю"](#) може бути віднесений до державної таємниці, то заявка подається до НОІВ через режимно-секретний орган заявника чи через компетентний орган місцевої державної адміністрації за місцем знаходження (для юридичних осіб) або місцем проживання (для фізичних осіб). До заявки додається пропозиція заявника щодо віднесення винаходу (корисної моделі) до державної таємниці з посиланням на відповідні положення [Закону України "Про державну таємницю"](#).

4. Заявка на винахід повинна стосуватися одного або групи винаходів, пов'язаних єдиним винахідницьким задумом (вимога єдиності винаходу).

Заявка на корисну модель повинна стосуватися однієї корисної моделі (вимога єдиності корисної моделі).

5. Заявка складається українською мовою і повинна містити:

заяву про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі);

{Абзац другий частини п'ятої статті 12 із змінами, внесеними згідно із Законом № 850-IV від 22.05.2003; в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

опис винаходу (корисної моделі);
формулу винаходу (корисної моделі);
креслення (якщо на них є посилання в описі);
реферат.

6. У заяві про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі) необхідно вказати заявника (заявників) і його (їх) адресу, а також винахідника (винахідників).

{Абзац перший частини шостої статті 12 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

Винахідник має право вимагати, щоб його не згадували як винахідника даного винаходу (корисної моделі) в будь-якій публікації НОІВ, зокрема у відомостях про заявку чи про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі).

{Абзац другий частини шостої статті 12 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

7. Опис винаходу (корисної моделі) повинен викладатися у визначеному порядку і розкривати суть винаходу (корисної моделі) настільки ясно і повно, щоб його зміг здійснити фахівець у зазначеній галузі.

8. Формула винаходу (корисної моделі) повинна виражати його суть, базуватися на описі і викладатися у визначеному порядку ясно і стисло.

9. Реферат та назва винаходу (корисної моделі) складаються лише для інформаційних цілей. Вони не можуть братися до уваги з іншою метою, зокрема для тлумачення формули винаходу (корисної моделі) і визначення обсягу правової охорони.

{Частина дев'ята статті 12 в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

10. Складання і подання заявки здійснюються відповідно до правил, встановлених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, відповідно до цього Закону.

{Частина десята статті 12 із змінами, внесеними згідно із Законами № 5460-VI від 16.10.2012, № 816-IX від 21.07.2020}

11. За подання заявки сплачується збір. Зазначений збір сплачується до спливу двох місяців від дати подання заявки. Цей строк продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу або протягом двох місяців після його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

{Абзац перший частини одинадцятої статті 12 із змінами, внесеними згідно із Законами № 850-IV від 22.05.2003, № 816-IX від 21.07.2020}

{Абзац другий частини одинадцятої статті 12 виключено на підставі Закону № 850-IV від 22.05.2003}

Стаття 13. Дата подання заявки

1. Датою подання заявки є дата одержання НОІВ матеріалів, що містять принаймні: заяву у довільній формі про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі), викладену українською мовою;

{Абзац другий частини першої статті 13 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-ІХ від 21.07.2020}

відомості про заявника та його адресу, викладені українською мовою;

матеріал, що справляє враження опису винаходу (корисної моделі), викладений українською або іншою мовою. В останньому випадку для збереження дати подання заявки переклад цього матеріалу українською мовою повинен надійти до НОІВ протягом двох місяців від дати подання заявки.

2. Дата подання заявки встановлюється згідно з частинами десятою, одинадцятою та дванадцятою статті 16 цього Закону.

3. Положення цієї статті не обмежують право заявника, передбачене **частиною третьою** статті 17¹ цього Закону.

{Статтю 13 доповнено частиною третьою згідно із Законом № 816-ІХ від 21.07.2020}

{Стаття 13 в редакції Закону № 850-ІV від 22.05.2003}

Стаття 14. Міжнародна заявка

1. Порядок державної реєстрації винаходу (корисної моделі) на підставі міжнародної заявки є таким самим, як порядок державної реєстрації винаходу (корисної моделі) на підставі національної заявки, за винятками, що впливають з Договору про патентну кооперацію.

{Частина перша статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-ІХ від 21.07.2020}

2. Експертиза міжнародної заявки проводиться за умови одержання НОІВ до спливу 31 місяця від її дати пріоритету поданих заявником перекладу цієї заявки українською мовою та сплати збору за подання заявки. Цей строк продовжується, але не більше ніж на 2 місяці, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

{Абзац перший частини другої статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-ІХ від 21.07.2020}

З одержанням у встановлений строк зазначених документів та сплати збору за подання заявки заявнику надсилається повідомлення про прийняття міжнародної заявки на експертизу.

{Абзац другий частини другої статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-ІХ від 21.07.2020}

3. У разі невиконання вимог частини другої цієї статті дія міжнародної заявки в Україні вважається припиненою. Якщо заявник виконав принаймні одну з цих вимог, то про таке припинення йому надсилається повідомлення.

4. За клопотанням заявника дію міжнародної заявки в Україні може бути поновлено, якщо вимоги частини другої цієї статті не були виконані з поважних причин. За подання клопотання сплачується збір.

Таке клопотання може бути подано протягом 2 місяців від дати припинення обставин, що стали причиною недотримання встановленого частиною другою цієї статті строку в 31 місяць, або протягом 12 місяців від його спливу, залежно від того, який з них настає першим. При цьому на дату подання клопотання заявник має виконати всі дії щодо заявки, передбачені цим Законом, які мали бути виконаними на цю дату.

5. Якщо на дату одержання НОІВ клопотання про поновлення дії міжнародної заявки в Україні вимоги частини четвертої цієї статті не виконані, заявнику надсилається повідомлення про можливість відмови у задоволенні клопотання.

Якщо протягом 2 місяців від дати одержання заявником цього повідомлення невідповідність вимогам частини четвертої цієї статті не буде усунуто, заявнику надсилається повідомлення про відмову у задоволенні клопотання.

6. НОІВ публікує в Бюлетені визначені ним відомості про прийняту на експертизу міжнародну заявку.

{Частина шоста статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом № 703-ІХ від 16.06.2020; в редакції Закону № 816-ІХ від 21.07.2020}

{Стаття 14 в редакції Закону № 850-ІV від 22.05.2003}

Стаття 15. Пріоритет

1. Заявник має право на пріоритет попередньої заявки на такий же винахід (корисну модель) протягом 12 місяців від дати подання попередньої заявки до НОІВ чи до відповідного органу держави - учасниці Паризької конвенції про охорону промислової власності чи Угоди про заснування Світової організації торгівлі, якщо на попередню заявку не заявлено пріоритет.

{Частина перша статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законом № 850-ІV від 22.05.2003}

2. Заявник, який бажає скористатися правом пріоритету, протягом трьох місяців від дати подання заявки до НОІВ, подає заяву про пріоритет з посиланням на дату подання і номер попередньої заявки та її копію, якщо ця заявка була подана в іноземній державі - учасниці Паризької конвенції про охорону промислової власності чи Угоди про заснування Світової організації торгівлі. У межах цього строку зазначені матеріали можуть бути змінені. Якщо ці матеріали подано несвоєчасно, право на пріоритет заявки вважається втраченим, про що заявнику надсилається повідомлення.

{Абзац перший частини другої статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законами № 850-ІV від 22.05.2003, № 703-ІХ від 16.06.2020, № 816-ІХ від 21.07.2020}

Строки, зазначені в частинах першій і другій цієї статті, пропущені заявником через непередбачені і незалежні від нього обставини, можуть бути продовжені на 2 місяці з дати закінчення зазначеного строку за умови сплати відповідного збору. Порядок продовження таких строків встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

За необхідності НОІВ може зажадати переклад попередньої заявки українською мовою. Переклад повинен надійти до НОІВ протягом 2 місяців від дати одержання заявником запиту НОІВ. Якщо переклад не надійде у зазначений строк, то право на пріоритет заявки вважається втраченим, про що заявнику надсилається повідомлення.

{Абзац третій частини другої статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законами № 703-ІХ від 16.06.2020, № 816-ІХ від 21.07.2020}

Строк надходження перекладу попередньої заявки може бути продовжений до 6 місяців від дати одержання заявником запиту НОІВ. За продовження строку сплачується збір.

{Абзац четвертий частини другої статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законами № 703-ІХ від 16.06.2020, № 816-ІХ від 21.07.2020}

{Частина друга статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5460-VI від 16.10.2012}

3. Щодо заявки в цілому чи окремого пункту формули винаходу (корисної моделі) може бути заявлено пріоритет кількох попередніх заявок. При цьому строки, початковою датою яких є дата пріоритету, обчислюються від найбільш ранньої дати пріоритету.

4. Пріоритет поширюється лише на ті ознаки винаходу (корисної моделі), які зазначені в попередній заявці, пріоритет якої заявлено.

5. Якщо деякі ознаки винаходу (корисної моделі) відсутні у формулі винаходу (корисної моделі), що викладена у попередній заявці, то для надання права пріоритету достатньо, щоб в описі попередньої заявки були точно вказані ці ознаки.

6. Якщо за попередньою заявкою діловодство в НОІВ не завершено, то з надходженням заяви про пріоритет згідно з частиною другою цієї статті попередня заявка вважається відкликаною в частині, на яку заявлено пріоритет.

7. Пріоритет заявки, що виділена з попередньої на пропозицію НОІВ або за ініціативою заявника до прийняття рішення про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі) або рішення про відмову в такій реєстрації (виділена заявка), встановлюється за датою подання до НОІВ попередньої заявки, з якої її виділено, або, якщо за попередньою заявкою заявлено пріоритет, - за датою цього пріоритету за умови, що суть винаходу (корисної моделі) за виділеною заявкою не виходить за межі змісту попередньої заявки на дату її подання.

{Частина сьома статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-ІХ від 21.07.2020}

8. Пріоритет винаходу (корисної моделі) може бути встановлено за датою одержання НОІВ додаткових матеріалів, оформлених відповідно до частини сьомої статті 16 цього Закону як самостійна заявка, якщо ця заявка подана протягом трьох місяців від дати

одержання заявником повідомлення про те, що зазначені матеріали не беруться до уваги під час експертизи заявки, до якої вони були додані.

{Статтю 15 доповнено частиною восьмою згідно із Законом № 850-IV від 22.05.2003}

{Текст статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

Стаття 16. Експертиза заявки

1. Експертиза заявки складається з попередньої експертизи, формальної експертизи та, за заявкою стосовно патенту на винахід (секретний винахід), - кваліфікаційної експертизи і проводиться НОІВ відповідно до цього Закону та правил, встановлених на його основі центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

{Частина перша статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законами № 5460-VI від 16.10.2012, № 816-IX від 21.07.2020}

2. НОІВ здійснює інформаційну діяльність, необхідну для проведення експертизи заявок, і є центром міжнародного обміну виданнями відповідно до Конвенції про міжнародний обмін виданнями, прийнятої 3 грудня 1958 року Генеральною конференцією Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури.

3. Кінцеві результати експертизи заявки, що не вважається відкликаною або не відкликана, відображаються в обґрунтованому висновку експертизи за заявкою. На підставі такого висновку НОІВ приймає рішення про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі) або рішення про відмову в такій реєстрації. Рішення НОІВ разом з висновком експертизи надсилається заявнику.

{Абзац перший частини третьої статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

Заявник має право протягом місяця від дати одержання ним рішення НОІВ разом з висновком експертизи затребувати копії матеріалів, що протиставлені заявці. Ці копії надсилаються заявнику протягом місяця.

{Частина третя статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законом № 703-IX від 16.06.2020}

4. Заявник має право з власної ініціативи чи на запрошення НОІВ особисто або через свого представника брати участь у встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, порядку в розгляді питань, що виникли під час проведення експертизи.

{Частина четверта статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5460-VI від 16.10.2012}

5. Заявник має право вносити до заявки виправлення помилок та зміни свого імені (найменування) і своєї адреси, адреси для листування, імені та адреси свого представника.

Заявник може вносити до заявки зміни, пов'язані зі зміною особи заявника, за умови згоди зазначених у заявці інших заявників. Такі зміни може за згодою всіх заявників вносити також особа, яка бажає стати заявником.

Ці виправлення та зміни враховуються, якщо вони одержані НОІВ не пізніше одержання ним документа про сплату державного мита за реєстрацію винаходу (корисної моделі).

{Абзац третій частини п'ятої статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-ІХ від 21.07.2020}

При публікації відомостей про заявку на державну реєстрацію винаходу зазначені виправлення та зміни враховуються, якщо вони надійшли до НОІВ за 6 місяців до дати публікації.

{Абзац четвертий частини п'ятої статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-ІХ від 21.07.2020}

За подання заяви про виправлення помилки або про внесення будь-якої із зазначених змін сплачується збір, за умови, що помилка не є очевидною чи технічною, а зміна виникла через залежні від подавця заяви обставини.

6. НОІВ може вимагати від заявника надання додаткових матеріалів, якщо без них проведення експертизи неможливе, або у разі виникнення обґрунтованих сумнівів у достовірності будь-яких відомостей чи елементів, що містяться в матеріалах заявки.

Заявник має право протягом місяця від дати одержання ним повідомлення чи висновку експертизи із вимогою про надання додаткових матеріалів затребувати від НОІВ копії матеріалів, що протиставлені заявці.

{Абзац другий частини шостої статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законом № 703-ІХ від 16.06.2020}

Додаткові матеріали подаються заявником протягом двох місяців від дати одержання ним повідомлення чи висновку експертизи або копій матеріалів, що протиставлені заявці. Якщо заявник не подав додаткові матеріали у встановлений строк, заявка вважається відкликаною, про що йому надсилається повідомлення. Строк подання додаткових матеріалів продовжується, але не більш як на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Якщо строк подання додаткових матеріалів пропущений з поважних причин, але протягом шести місяців від його спливу подано відповідне клопотання разом з додатковими матеріалами та сплачено збір за його подання, права заявника щодо заявки відновлюються.

{Абзац третій частини шостої статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законом № 703-ІХ від 16.06.2020; в редакції Закону № 816-ІХ від 21.07.2020}

7. Якщо заявником подано додаткові матеріали, то в процесі експертизи з'ясовується, чи не виходять вони за межі розкритої у поданій заявці суті винаходу (корисної моделі).

Додаткові матеріали виходять за межі розкритої у поданій заявці суті винаходу (корисної моделі), якщо вони містять ознаки, які необхідно включити до формули винаходу (корисної моделі).

Додаткові матеріали в частині, що виходить за межі розкритої у поданій заявці суті винаходу (корисної моделі), не беруться до уваги під час експертизи заявки і можуть бути,

після одержання відповідного повідомлення НОІВ, оформлені заявником як самостійна заявка.

8. Під час проведення попередньої експертизи заявка, яка не містить пропозиції заявника щодо віднесення винаходу (корисної моделі) до державної таємниці, розглядається на предмет наявності в ній відомостей, які можуть бути віднесені згідно із [Зводом відомостей, що становлять державну таємницю](#), до державної таємниці.

За наявності в заявці таких відомостей, а також якщо заявка містить пропозицію заявника про віднесення винаходу (корисної моделі) до державної таємниці, матеріали заявки надсилаються відповідному Державному експерту з питань таємниць (далі - Державний експерт) для прийняття рішення щодо віднесення винаходу (корисної моделі) до державної таємниці.

Державний експерт надсилає своє рішення разом з матеріалами заявки до НОІВ протягом місяця від дати одержання ним матеріалів заявки.

Строк, протягом якого може діяти рішення про віднесення інформації, викладеної у заявці, до державної таємниці, встановлюється Державним експертом з урахуванням ступеня секретності інформації.

Якщо Державний експерт прийняв рішення про віднесення заявленого винаходу (корисної моделі) до державної таємниці, він визначає коло осіб, які можуть мати доступ до нього, і все наступне діловодство за заявкою здійснюється у режимі секретності.

Про рішення Державного експерта НОІВ негайно повідомляє заявника. Якщо у заявці не було пропозиції заявника про віднесення винаходу (корисної моделі) до державної таємниці, а Державний експерт відніс винахід (корисну модель) до державної таємниці, то заявник, у разі незгоди, може подати до НОІВ мотивоване клопотання про розсекречування матеріалів заявки чи оскаржити рішення Державного експерта до суду.

9. Під час проведення формальної експертизи:

встановлюється дата подання заявки на підставі [статті 13](#) цього Закону;

визначається, чи належить винахід, що заявляється, до об'єктів, зазначених в [абзаці першому](#) частини другої статті 6 цього Закону, чи належить корисна модель, що заявляється, до об'єктів, зазначених в [абзаці другому](#) частини другої статті 6 цього Закону, та чи не належить винахід (корисна модель) до об'єктів, зазначених у [частині третій](#) статті 6 цього Закону;

{Абзац третій частини дев'ятої статті 16 в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

заявка перевіряється на відповідність формальним вимогам [статті 12](#) цього Закону та правилам, встановленим на його основі центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності;

сплачений збір за подання заявки перевіряється на відповідність встановленим вимогам.

{Абзац п'ятий частини дев'ятої статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

{Частина дев'ята статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5460-VI від 16.10.2012}

10. За відповідності матеріалів заявки вимогам **статті 13** цього Закону та відповідності сплаченого збору за подання заявки встановленим вимогам заявнику надсилається повідомлення про встановлену дату подання заявки.

{Частина десята статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

11. У разі невідповідності матеріалів заявки вимогам **статті 13** цього Закону заявнику негайно надсилається про це повідомлення. Якщо невідповідність усунуто протягом двох місяців від дати одержання заявником повідомлення, то датою подання заявки вважається дата одержання НОІВ виправлених матеріалів. В іншому разі заявка вважається неподаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

12. Якщо в матеріалах заявки, що відповідає вимогам **статті 13** цього Закону, є посилання на креслення, але такого креслення в ній немає, заявнику надсилається про це повідомлення і пропонується на його вибір надіслати креслення чи вилучити посилання на нього у заявці. У разі подання креслення протягом двох місяців від дати одержання заявником повідомлення датою подання заявки вважається дата одержання НОІВ креслення. Якщо у цей строк заявник не зробить запропонованого йому вибору, то заявка вважається неподаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

13. У разі порушення вимог **частини одинадцятої** статті 12 цього Закону заявка вважається відкликаною, про що заявнику надсилається повідомлення. Якщо протягом двох місяців після вчинення іноземною особою або особою без громадянства дій, передбачених **частиною третьою** статті 5 цього Закону, не надійшло повідомлення про призначення представника та адресу для листування, заявка, щодо якої було вчинено таку дію, вважається відкликаною. Зазначений строк продовжується, але не більш як на два місяці, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

{Частина тринадцята статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

14. За належності винаходу до об'єктів технології, зазначених в абзаці першому **частини другої** статті 6 цього Закону, або належності корисної моделі до об'єктів технології, зазначених в абзаці другому частини другої статті 6 цього Закону, відповідності документів заявки формальним вимогам до них **статті 12** цього Закону та правил, встановлених на його основі центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та відповідності сплаченого збору за подання заявки встановленим вимогам заявнику надсилається за заявкою стосовно:

{Абзац перший частини чотирнадцятої статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

патенту на винахід - повідомлення про завершення формальної експертизи та можливість проведення кваліфікаційної експертизи;

{Абзац другий частини чотирнадцятої статті 16 в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

патенту на корисну модель - рішення НОІВ про державну реєстрацію корисної моделі.

{Абзац третій частини чотирнадцятої статті 16 в редакції Законів № 703-ІХ від 16.06.2020, № 816-ІХ від 21.07.2020}

{Частина чотирнадцята статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5460-VI від 16.10.2012}

15. Якщо є підстави вважати, що заявлений винахід не належить до об'єктів технології, зазначених в абзаці першому частини другої статті 6 цього Закону, або заявлена корисна модель не належить до об'єктів технології, зазначених в абзаці другому частини другої статті 6 цього Закону, або заявка не відповідає формальним вимогам статті 12 цього Закону та правил, встановлених на його основі центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, чи сплачений збір за подання заявки не відповідає встановленим вимогам, то НОІВ надсилає заявнику про це обґрунтований попередній висновок з пропозицією надати мотивовану відповідь з усуненням, у разі необхідності, зазначених у висновку недоліків.

{Абзац перший частини п'ятнадцятої статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-ІХ від 21.07.2020}

Відповідь заявника надається у строк, встановлений частиною шостою цієї статті, та береться до уваги під час підготовки висновку експертизи за заявкою.

У випадку порушення вимоги єдиності, встановленої частиною четвертою статті 12 цього Закону, заявник повинен зазначити у відповіді винахід (корисну модель), щодо якого слід проводити експертизу заявки, і у разі необхідності внести уточнення до заявки. При цьому щодо інших винаходів (корисних моделей) можуть бути подані самостійні заявки.

Якщо на пропозицію НОІВ вимогу єдності не буде виконано, експертиза заявки проводиться щодо винаходу (корисної моделі), зазначеного у його формулі першим.

{Частина п'ятнадцята статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5460-VI від 16.10.2012}

16. Після спливу 18 місяців від дати подання заявки на державну реєстрацію винаходу, а якщо заявлено пріоритет - від дати її пріоритету, за умови дотримання вимог, встановлених частиною чотирнадцятою цієї статті для заявки на державну реєстрацію винаходу, НОІВ публікує в Бюлетені визначені ним відомості про заявку, якщо вона не відкликана, не вважається відкликаною або щодо неї не прийнято рішення про відмову в державній реєстрації винаходу.

{Абзац перший частини шістнадцятої статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законом № 703-ІХ від 16.06.2020; в редакції Закону № 816-ІХ від 21.07.2020}

За клопотанням заявника НОІВ публікує відомості про заявку раніше зазначеного строку. За подання клопотання сплачується збір.

Після публікації відомостей про заявку будь-яка особа має право ознайомитися з матеріалами заявки в установленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, порядку. За ознайомлення з матеріалами заявки сплачується збір.

{Абзац третій частини шістнадцятої статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5460-VI від 16.10.2012}

У разі виявлення в опублікованих відомостях очевидних помилок заявник має право подати клопотання про їх виправлення.

Відомості про заявку на державну реєстрацію корисної моделі не публікуються.

{Абзац п'ятий частини шістнадцятої статті 16 в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

Відомості про заявки, щодо яких Державний експерт прийняв рішення про віднесення їх до державної таємниці, не публікуються.

17. Протягом шести місяців від дати публікації відомостей про заявку на винахід будь-яка особа може подати до НОІВ мотивоване заперечення проти заявки.

Заперечення подається з таких підстав:

заявлений об'єкт не відповідає вимогам **частин першої, другої або третьої** статті 6 цього Закону;

{Зміни до абзацу третього частини сімнадцятої статті 16 див. в Законі № 703-IX від 16.06.2020}

винахід не відповідає умовам патентоздатності, встановленим **статтею 7** цього Закону.

За подання заперечення сплачується збір.

Вимоги до заперечення визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Заперечення подається разом з його копією, яку НОІВ невідкладно надсилає заявнику. Заявник може повідомити НОІВ про своє ставлення до заперечення протягом двох місяців від дати його одержання. Заявник може спростувати заперечення і залишити заявку без змін, внести до заявки зміни або відкликати її.

Подане заперечення розглядається в межах мотивів, викладених у ньому, та з урахуванням відповіді заявника у разі її надання в установленний строк.

Результати розгляду заперечення відображаються в обґрунтованому висновку експертизи за заявкою. Копія рішення НОІВ разом з обґрунтованим висновком надсилається особі, яка подала заперечення.

{Статтю 16 доповнено новою частиною згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

18. Після публікації відомостей про заявку на винахід будь-яка особа може подати до НОІВ клопотання про проведення інформаційного пошуку на підставі формули винаходу з урахуванням опису та наявних креслень.

За подання клопотання сплачується збір.

Вимоги до клопотання та порядок здійснення інформаційного пошуку визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Звіт про результати інформаційного пошуку надсилається особі, яка подала клопотання, протягом двох місяців від дати його подання.

Після публікації відомостей про заявку на винахід будь-яка особа може подати до НОІВ зауваження щодо відповідності заявленого винаходу умовам надання правової охорони, визначеним цим Законом. Такі особи не беруть участі у діловодстві за заявкою.

За подання зауваження збір не сплачується.

Вимоги до зауваження, умови та порядок його розгляду визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Отримане НОІВ зауваження невідкладно направляється заявнику. Заявник може повідомити НОІВ про своє ставлення до зауваження.

{Статтю 16 доповнено новою частиною згідно із Законом № 816-ІХ від 21.07.2020}

19. Під час кваліфікаційної експертизи перевіряється відповідність заявленого винаходу умовам патентоздатності, визначеним **статтею 7** цього Закону.

Кваліфікаційна експертиза проводиться після одержання НОІВ відповідної заяви будь-якої особи та сплати збору за її проведення.

{Абзац другий частини дев'ятнадцятої статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-ІХ від 21.07.2020}

Заявник може подати зазначену заяву та сплатити збір за проведення кваліфікаційної експертизи протягом трьох років від дати подання заявки, а інша особа - після публікації відомостей про заявку на винахід, але не пізніше трьох років від дати подання заявки. При цьому інша особа не бере участі у вирішенні питань щодо заявки. Їй надсилається лише затверджений НОІВ висновок експертизи за заявкою.

{Абзац третій частини дев'ятнадцятої статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-ІХ від 21.07.2020}

Строк подання зазначеної заяви та сплати збору продовжується, але не більш як на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

{Абзац четвертий частини дев'ятнадцятої статті 16 в редакції Закону № 816-ІХ від 21.07.2020}

Якщо заявник не подав зазначену заяву стосовно відповідної заявки на винахід та не сплатив збір за проведення кваліфікаційної експертизи у встановлений строк, заявка вважається відкликаною, про що йому надсилається повідомлення.

{Абзац частини дев'ятнадцятої статті 16 в редакції Закону № 816-ІХ від 21.07.2020}

Якщо строк подання зазначеної заяви та сплати збору за проведення кваліфікаційної експертизи пропущений з поважних причин, права заявника щодо заявки відновлюються, за умови що протягом шести місяців від його спливу буде подано відповідне клопотання

разом із зазначеною заявою та сплачено збори за подання такого клопотання та за проведення кваліфікаційної експертизи.

{Абзац частини дев'ятнадцятої статті 16 в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

20. Якщо є підстави вважати, що заявлений винахід не відповідає умовам патентоздатності, то НОІВ надсилає заявнику про це обґрунтований попередній висновок з пропозицією надати мотивовану відповідь з усуненням, у разі необхідності, зазначених у висновку недоліків.

Відповідь заявника надається у строк, встановлений частиною шостою цієї статті для додаткових матеріалів, та береться до уваги під час підготовки висновку експертизи за заявкою. При цьому питання щодо дотримання вимоги єдиності винаходу вирішуються відповідно до частини п'ятнадцятої цієї статті.

21. Заявник у процесі кваліфікаційної експертизи заявки на винахід має право внести зміни до формули винаходу. Такі зміни не можуть виходити за межі розкритої у поданій заявці суті винаходу та збільшувати обсяг прав порівняно з формулою, яка була опублікована на дату подання клопотання про проведення кваліфікаційної експертизи. Змінена формула вважається дійсною з дати публікації відомостей про державну реєстрацію винаходу, за умови встановлення відповідності заявленої формули винаходу умовам патентоздатності.

{Статтю 16 доповнено частиною двадцять першою згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

{Стаття 16 в редакції Законів № 2188-III від 21.12.2000, № 850-IV від 22.05.2003}

Стаття 17. Відкликання заявки

Заявник має право відкликати заявку в будь-який час до дати одержання ним рішення про державну реєстрацію секретного винаходу чи секретної корисної моделі або до дати сплати державного мита за реєстрацію винаходу (корисної моделі). Така заявка вважається відкликаною з дати подання заяви про її відкликання.

{Стаття 17 із змінами, внесеними згідно із Законом № 850-IV від 22.05.2003; в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

Стаття 17¹. Поділ заявки

1. Заявник має право до дати одержання ним рішення НОІВ за заявкою поділити її на дві і більше заявок (виділені заявки), за умови що суть винаходу (корисної моделі) за виділеною заявкою не виходить за межі змісту поділеної заявки на дату її подання. Заявка може бути поділена за власною ініціативою заявника або у відповідь на пропозицію НОІВ.

2. Поділ заявки здійснюється шляхом подання заяви про поділ заявки та подання виділеної заявки, за умови сплати зборів за подання заяви про поділ та виділеної заявки.

3. Заявник має право визначити датою подання виділеної заявки дату подання поділеної заявки та датою пріоритету виділеної заявки дату пріоритету поділеної заявки.

4. Експертиза виділеної заявки проводиться відповідно до **статті 16** цього Закону з урахуванням того, що строк сплати збору за подання заявки, строк подання заяви про

проведення кваліфікаційної експертизи та сплати збору за її проведення обчислюються від дати одержання виділеної заявки НОІВ. Крім дотримання вимог **статті 16** цього Закону перевіряється виконання умови, визначеної частиною першою цієї статті.

5. Після спливу 18 місяців від дати подання виділеної заявки на винахід, а якщо заявлено пріоритет, - від дати її пріоритету або невідкладно після завершення формальної експертизи заявки на винахід (залежно від того, яка з цих подій відбулася пізніше) НОІВ публікує в Бюлетені визначені нею відомості про заявку, якщо вона не відкликана, не вважається відкликаною або щодо неї не прийнято рішення про відмову в державній реєстрації винаходу.

6. Інші вимоги щодо поділу заявки визначаються правилами, встановленими відповідно до цього Закону центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

{Закон доповнено статтею 17¹ згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

Стаття 18. Перетворення заявок

Заявник має право перетворити заявку на державну реєстрацію винаходу на заявку на державну реєстрацію корисної моделі і навпаки до одержання ним рішення про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі) або рішення про відмову в такій реєстрації.

{Частина перша статті 18 в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

У цьому разі зберігається встановлена дата подання заявки, а якщо заявлено пріоритет, - дата її пріоритету.

За подання заяви про перетворення заявки сплачується збір.

{Статтю 18 доповнено частиною третьою згідно із Законом № 850-IV від 22.05.2003}

Стаття 19. Конфіденційність заявки

З дати надходження заявки до НОІВ і до публікації відомостей про неї матеріали заявки вважаються конфіденційною інформацією. Доступ третьої особи до матеріалів заявки забороняється, за винятком випадків, коли такий доступ здійснюється за дозволом заявника або за рішенням компетентного органу.

{Частина перша статті 19 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

Особи, винні у порушенні вимог щодо конфіденційності матеріалів заявки, несуть відповідальність, передбачену законами України.

{Статтю 20 виключено на підставі Закону № 850-IV від 22.05.2003}

Стаття 21. Тимчасова правова охорона

1. Опубліковані згідно з **частиною шістнадцятою** статті 16 цього Закону відомості про заявку на державну реєстрацію винаходу надають заявнику тимчасову правову охорону в обсязі формули винаходу, з урахуванням якої вони опубліковані.

{Частина перша статті 21 із змінами, внесеними згідно із Законами № 850-IV від 22.05.2003, № 816-IX від 21.07.2020}

2. Заявник має право на одержання компенсації за завдані йому після публікації відомостей про заявку збитки від особи, яка дійсно знала чи одержала письмове повідомлення українською мовою з зазначенням номера заявки про те, що відомості про заявку на державну реєстрацію винаходу, який нею використовується без дозволу заявника, опубліковані. Зазначена компенсація може бути одержана заявником тільки після державної реєстрації такого винаходу.

{Частина друга статті 21 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

3. Дія тимчасової правової охорони припиняється від дати публікації в Бюлетені відомостей про державну реєстрацію винаходу чи повідомлення про припинення діловодства щодо заявки.

{Частина третя статті 21 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

4. Дія тимчасової правової охорони за міжнародною заявкою починається від дати публікації відомостей про неї НОІВ на умовах, викладених у частині другій цієї статті.

{Частина четверта статті 21 із змінами, внесеними згідно із Законом № 850-IV від 22.05.2003}

Стаття 22. Реєстрація

{Назва статті 22 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

1. На підставі рішення про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі), секретного винаходу (секретної корисної моделі) НОІВ здійснює державну реєстрацію винаходу (корисної моделі), секретного винаходу (секретної корисної моделі) шляхом внесення до Реєстру відповідних відомостей. Порядок ведення Реєстру і перелік відомостей, що містяться в Реєстрі, визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

{Частина перша статті 22 в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

2. Державна реєстрація винаходу (корисної моделі) здійснюється за наявності документа про сплату державного мита за реєстрацію винаходу (корисної моделі) і сплаченого збору за публікації про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі). Зазначені мито та збір сплачуються після надходження до заявника рішення про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі).

Якщо протягом трьох місяців з дати одержання заявником рішення про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі) документ про сплату державного мита за реєстрацію винаходу (корисної моделі) і збір за публікацію про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі) не надійшли до НОІВ, державна реєстрація винаходу (корисної моделі) не здійснюється, а заявка вважається відкликаною.

Строк надходження документа про сплату державного мита за реєстрацію винаходу (корисної моделі), строк сплати збору за публікацію про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі) продовжується, але не більш як на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

Якщо строк надходження документа про сплату державного мита за реєстрацію винаходу (корисної моделі), строк сплати збору за публікацію про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі) пропущений з поважних причин, права заявника щодо заявки відновлюються, за умови що протягом шести місяців після його спливу буде подано відповідне клопотання разом з документом про сплату державного мита за реєстрацію винаходу (корисної моделі) та сплачено збір за подання зазначеного клопотання та збір за публікацію про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі).

{Частина друга статті 22 в редакції Законів № 850-IV від 22.05.2003, № 816-IX від 21.07.2020}

3. Після внесення до Реєстру відомостей будь-яка особа має право ознайомитися з ними у порядку, що визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та одержати відповідно до свого клопотання виписку з Реєстру щодо відомостей про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі), за умови сплати збору за подання цього клопотання.

{Абзац перший частини третьої статті 22 в редакції Закону № 850-IV від 22.05.2003; із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

Ознайомлення з відомостями, внесеними до Реєстру, щодо секретного винаходу (секретної корисної моделі) здійснюється з дотриманням вимог Закону України "Про державну таємницю".

{Абзац другий частини третьої статті 22 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

{Частина третя статті 22 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5460-VI від 16.10.2012}

4. Помилки у внесених до Реєстру відомостях виправляються за ініціативою володільця патенту та НОІВ.

{Абзац перший частини четвертої статті 22 в редакції Закону № 850-IV від 22.05.2003}

До Реєстру за ініціативою володільця патенту можуть бути внесені зміни згідно з установленим переліком можливих змін. За внесення до Реєстру змін щодо винаходу чи корисної моделі сплачується збір.

{Абзац другий частини четвертої статті 22 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

{Стаття 22 в редакції Закону № 2188-III від 21.12.2000}

Стаття 23. Публікація

{Назва статті 23 в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

1. Одночасно з державною реєстрацією винаходу (корисної моделі) НОІВ здійснює публікацію в Бюлетені відомостей про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі), визначених у встановленому порядку.

{Частина перша статті 23 в редакції Законів № 2188-III від 21.12.2000, № 816-IX від 21.07.2020}

2. Не пізніше 3 місяців від дати опублікування відомостей про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі) НОІВ публікує опис до патенту, що містить формулу та опис винаходу (корисної моделі), а також креслення, на яке є посилання в описі винаходу (корисної моделі).

{Частина друга статті 23 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

3. Після публікації відомостей про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі) будь-яка особа має право ознайомитися з матеріалами заявки в установленому порядку. За ознайомлення з матеріалами заявки сплачується збір.

{Частина третя статті 23 в редакції Закону № 2188-III від 21.12.2000; із змінами, внесеними згідно із Законами № 850-IV від 22.05.2003, № 816-IX від 21.07.2020}

4. Відомості про державну реєстрацію секретного винаходу (секретної корисної моделі) не публікуються.

{Частина четверта статті 23 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

Стаття 24. Оскарження рішення за заявкою

1. Заявник може оскаржити рішення НОІВ за заявкою до Апеляційної палати або в судовому порядку протягом двох місяців від дати одержання рішення НОІВ чи копій матеріалів, затребуваних відповідно до частини третьої статті 16 цього Закону.

{Частина перша статті 24 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

{Частина другу статті 24 виключено на підставі Закону № 816-IX від 21.07.2020}

3. Право заявника оскаржити рішення НОІВ до Апеляційної палати втрачається у разі сплати ним державного мита за реєстрацію винаходу (корисної моделі).

{Частина третя статті 24 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

4. Оскарження рішення НОІВ до Апеляційної палати здійснюється шляхом подання заперечення проти рішення у порядку, встановленому цим Законом та на його основі регламентом Апеляційної палати, затвердженим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. За подання заперечення сплачується збір. Якщо збір не сплачено у строк,

зазначений у частині першій цієї статті, заперечення вважається неподаним, про що заявнику надсилається повідомлення.

{Частина четверта статті 24 із змінами, внесеними згідно із Законами № 5460-VI від 16.10.2012, № 816-IX від 21.07.2020}

5. У разі одержання Апеляційною палатою заперечення та сплати збору за подання заперечення діловодство за заявкою зупиняється до затвердження рішення Апеляційної палати.

{Частина п'ята статті 24 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

6. Заперечення проти рішення НОІВ за заявкою розглядається згідно з регламентом Апеляційної палати, протягом двох місяців від дати одержання заперечення та сплати збору за подання заперечення, в межах мотивів, викладених заявником у запереченні та під час його розгляду. Строк розгляду заперечення продовжується за ініціативою заявника, але не більше ніж на два місяці, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

{Частина шоста статті 24 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

7. За результатами розгляду заперечення Апеляційна палата приймає мотивоване рішення, що затверджується наказом НОІВ та надсилається заявнику.

У разі задоволення Апеляційною палатою заперечення повністю або частково з причин порушення порядку проведення експертизи збір за подання заперечення підлягає поверненню, а заявка повертається до НОІВ для проведення повторної експертизи.

{Абзац другий частини сьомої статті 24 в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

{Частина восьму статті 24 виключено на підставі Законів № 703-IX від 16.06.2020, № 816-IX від 21.07.2020}

9. Заявник може оскаржити затвержене НОІВ рішення або його копії Апеляційної палати у судовому порядку протягом двох місяців від дати одержання рішення.

{Частина дев'ята статті 24 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

10. Після затвердження рішення Апеляційної палати НОІВ оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті та публікує в Бюлетені визначені нею відомості про це рішення.

{Статтю 24 доповнено частиною десятою згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

{Стаття 24 в редакції Законів № 2188-III від 21.12.2000, № 850-IV від 22.05.2003}

Стаття 25. Видача патенту

1. Видача патенту здійснюється НОІВ у місячний строк після державної реєстрації винаходу (корисної моделі).

{Абзац перший частини першої статті 25 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

Патент видається особі, яка має право на його одержання. Якщо право на одержання одного і того ж патенту мають кілька осіб, їм видається один патент.

Патент на корисну модель видається під відповідальність його володільця за відповідність корисної моделі умовам патентоздатності.

{Абзац третій частини першої статті 25 в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

2. Форма патенту і зміст зазначених у ньому відомостей визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

{Частина друга статті 25 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5460-VI від 16.10.2012}

3. До виданого патенту на вимогу його володільця НОІВ вносить виправлення очевидних помилок з наступним повідомленням про це в Бюлетені.

4. У випадку втрати чи зіпсування патенту його володільцю видається дублікат патенту у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. За видачу дублікату патенту сплачується збір.

{Статтю 25 доповнено частиною четвертою згідно із Законом № 850-IV від 22.05.2003}

{Частина четверта статті 25 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5460-VI від 16.10.2012}

{Статтю 26 виключено на підставі Закону № 816-IX від 21.07.2020}

Стаття 27. Розсекречування секретного винаходу (корисної моделі)

1. Володільць патенту на секретний винахід (корисну модель) має право внести відповідному Державному експертові пропозицію про розсекречування винаходу (корисної моделі) чи зміну встановленого ступеня секретності. Державний експерт у цьому випадку повинен розглянути пропозицію і дати письмову відповідь протягом місяця від дати одержання пропозиції.

2. Зміна ступеня секретності винаходу (корисної моделі) чи його розсекречування здійснюється за рішенням відповідного Державного експерта на пропозицію володільця патенту у зв'язку із закінченням строку дії рішення про віднесення інформації про винахід (корисну модель) до державної таємниці або на підставі рішення суду.

3. Володільць патенту на секретний винахід (корисну модель) протягом одного року від дати одержання ним рішення Державного експерта про розсекречування винаходу (корисної моделі) має право подати до НОІВ клопотання про видачу патенту на винахід (корисну модель) на строк, що залишився до закінчення дії патенту на секретний винахід (секретну корисну модель). У такому разі НОІВ вносить відповідні зміни до Реєстру, здійснює публікацію про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі) і видає патент

згідно із статтями 22, 23 і 25 цього Закону, за умови сплати відповідних зборів та державного мита.

{Частина третя статті 27 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2188-III від 21.12.2000; в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

Стаття 27¹. Додаткова охорона прав на винаходи

1. Володілець патенту на винахід, об'єктом якого є активний фармацевтичний інгредієнт лікарського засобу, процес отримання лікарського засобу або застосування лікарського засобу, засіб захисту тварин, засіб захисту рослин, введення в обіг якого в Україні надається відповідним компетентним органом згідно із законодавством України, має право на продовження строку чинності майнових прав інтелектуальної власності на такий винахід (додаткова охорона), яке засвідчується сертифікатом додаткової охорони.

Сертифікат додаткової охорони видається за клопотанням володільця патенту. За подання клопотання сплачується збір.

Права на додаткову охорону обмежені продуктом (активним фармацевтичним інгредієнтом або сукупністю активних фармацевтичних інгредієнтів лікарського засобу), введення в обіг якого в Україні дозволено відповідним компетентним органом згідно із законодавством України, та його застосуванням відповідно як лікарського засобу, засобу захисту тварин, засобу захисту рослин у межах прав, що надавалися відповідним патентом на день подання клопотання про видачу сертифіката додаткової охорони, та є чинними за умови чинності такого дозволу.

Власник патенту на винахід, об'єктом якого є лікарський засіб, засіб захисту тварин, засіб захисту рослин, має право на продовження строку чинності майнових прав інтелектуальної власності у разі, якщо заяву на отримання дозволу компетентного органу для введення лікарському засобу, засобу захисту тварин, засобу захисту рослин у цивільний обіг в Україні було подано протягом одного року від дати подання такої заяви вперше в будь-якій країні.

2. Строк додаткової охорони дорівнює періоду між датою подання заявки до НОІВ та датою одержання володільцем патенту першого дозволу компетентного органу, зменшеному на п'ять років.

Строк додаткової охорони не може перевищувати п'ять років.

Для винаходу, об'єктом якого є активний фармацевтичний інгредієнт лікарського засобу, щодо якого були здійснені дослідження у сфері застосування для дітей, результати яких відображені в інформації про лікарський засіб, на який видано дозвіл відповідного компетентного органу, зазначені в абзацах першому і другому цієї частини строки додаткової охорони продовжуються на шість місяців.

3. Клопотання про додаткову охорону має надійти до НОІВ протягом шести місяців від дати публікації відомостей про державну реєстрацію винаходу або від дати видачі першого дозволу відповідного компетентного органу (залежно від того, яка з цих дат є пізнішою). До клопотання додаються документи, що підтверджують право володільця патенту на додаткову охорону.

Клопотання розглядається НОІВ в порядку, що визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

4. У разі якщо подані документи підтверджують право володільця патенту на додаткову охорону НОІВ здійснює державну реєстрацію додаткової охорони шляхом внесення до Реєстру відповідних відомостей. Одночасно з державною реєстрацією додаткової охорони НОІВ здійснює публікацію в Бюлетені визначених нею відомостей про таку реєстрацію. Видача сертифіката додаткової охорони здійснюється НОІВ у місячний строк після державної реєстрації додаткової охорони.

5. Права та обов'язки володільця сертифіката додаткової охорони є такими самими, як і права володільця відповідного патенту, з урахуванням обмежень, встановлених частиною першою цієї статті.

6. За умови дотримання зазначених у цій частині вимог не визнається порушенням прав на винахід таке його використання протягом строку додаткової охорони:

1) виготовлення продукту або лікарського засобу, що містить продукт, із застосуванням запатентованого винаходу з метою експорту до третіх країн, а також інші дії, які відповідно до цього Закону визнаються використанням винаходу, якщо вони є необхідними для виготовлення продукту або лікарського засобу, що містить продукт, з метою експорту до третіх країн;

2) виготовлення продукту або лікарського засобу, що містить продукт, із застосуванням запатентованого винаходу не раніше ніж за шість місяців до закінчення строку додаткової охорони з метою його зберігання для введення в обіг після закінчення строку додаткової охорони, а також інші дії, які відповідно до цього Закону визнаються використанням винаходу, якщо вони є необхідними для виготовлення продукту або лікарського засобу, що містить продукт, і його зберігання не раніше зазначеного строку.

Особа, яка має намір протягом строку додаткової охорони здійснювати виготовлення продукту або лікарського засобу, що містить продукт, із застосуванням запатентованого винаходу, зобов'язана при виготовленні продукту наносити на нього інформаційне маркування "UA Export/Для експорту".

Особа, яка має намір протягом строку додаткової охорони здійснювати виготовлення продукту або лікарського засобу, що містить продукт, із застосуванням запатентованого винаходу, письмово повідомляє НОІВ і власника сертифіката додаткової охорони про такий намір не пізніше, ніж за три місяці до початку використання винаходу.

У повідомленні заявника зазначаються його адреса, способи використання винаходу і ціль такого використання, номер і дата видачі сертифіката додаткової охорони. У разі виготовлення продукту або лікарського засобу, що містить продукт, з метою експорту в повідомленні також зазначається номер дозволу компетентного органу третьої країни, до якої планується здійснювати експорт. НОІВ забезпечує опублікування відомостей, що містяться в повідомленні.

Виробник продукту або лікарського засобу, що містить продукт, зобов'язаний отримати письмові гарантії від усіх осіб, що за його замовленням здійснюють зберігання, експорт або вчиняють інші дії, які відповідно до цієї частини не визнаються порушенням

прав на винахід, про те, що такий продукт або лікарський засіб, що містить продукт, не буде використаний інакше, ніж для експорту або зберігання у визначеному законом порядку.

7. За підтримання чинності сертифіката додаткової охорони за кожний повний чи неповний рік його дії сплачується збір у порядку, визначеному **частиною другою** статті 32 цього Закону.

8. Припинення дії сертифіката додаткової охорони та визнання його недійсним, захист прав володільця сертифіката додаткової охорони здійснюються у порядку, встановленому для відповідного патенту.

{Розділ IV доповнено статтею 27¹ згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

Розділ V

ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СУБ'ЄКТІВ ПРАВ НА ВІНАХОДИ (КОРИСНІ МОДЕЛІ)

{Назва розділу V в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

Стаття 28. Права, що випливають з державної реєстрації винаходу (корисної моделі)

{Назва статті 28 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

1. Права, що випливають з державної реєстрації винаходу (корисної моделі), діють від дати, наступної за датою державної реєстрації винаходу (корисної моделі).

Права, що випливають з державної реєстрації секретного винаходу (секретної корисної моделі), діють від дати внесення інформації про секретний винахід (секретну корисну модель) до відповідного Реєстру.

{Частина перша статті 28 в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

2. Володільць патенту має право використовувати винахід (корисну модель) на свій розсуд, якщо таке використання не порушує прав інших володільців патенту.

{Абзац перший частини другої статті 28 в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

Використання секретного винаходу (корисної моделі) володільцем патенту має здійснюватися з додержанням вимог **Закону України "Про державну таємницю"** та за погодженням із Державним експертом.

Взаємовідносини при використанні винаходу (корисної моделі), володільцями патенту на який є кілька осіб, визначаються договором між ними. У разі відсутності такого договору кожний володільць патенту може використовувати винахід (корисну модель) за своїм розсудом, але жоден з них не має права давати дозвіл (видавати ліцензію) на використання винаходу (корисної моделі) та передавати права на винахід (корисну модель) іншій особі без згоди інших володільців патенту.

{Абзац третій частини другої статті 28 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

Використанням винаходу (корисної моделі) визнається:

виготовлення продукту із застосуванням запатентованого винаходу (корисної моделі), застосування такого продукту, пропонування для продажу, в тому числі через Інтернет, продаж, імпорт (ввезення) та інше введення його в цивільний оборот або зберігання такого продукту в зазначених цілях;

{Абзац п'ятий частини другої статті 28 із змінами, внесеними згідно із Законом № 34-IV від 04.07.2002, в редакції Закону № 850-IV від 22.05.2003}

застосування процесу, що охороняється патентом, або пропонування його для застосування в Україні, якщо особа, яка пропонує цей процес, знає про те, що його застосування забороняється без згоди володільця патенту або, виходячи з обставин, це і так є очевидним.

{Абзац шостий частини другої статті 28 із змінами, внесеними згідно із Законом № 850-IV від 22.05.2003}

{Абзац сьомий частини другої статті 28 виключено на підставі Закону № 850-IV від 22.05.2003}

Продукт визнається виготовленим із застосуванням запатентованого винаходу (корисної моделі), якщо при цьому використано кожен знак, включений до незалежного пункту формули винаходу (корисної моделі), або знак, еквівалентну їй.

Процес, що охороняється патентом, визнається застосованим, якщо використано кожен знак, включений до незалежного пункту формули винаходу, або знак, еквівалентну їй.

{Абзац дев'ятий частини другої статті 28 із змінами, внесеними згідно із Законом № 850-IV від 22.05.2003}

Будь-який продукт, процес виготовлення якого охороняється патентом, за відсутністю доказів протилежного вважається виготовленим із застосуванням цього процесу за умови виконання принаймні однієї з двох вимог:

{Частина другу статті 28 доповнено абзацом згідно із Законом № 850-IV від 22.05.2003}

продукт, виготовлений із застосуванням процесу, що охороняється патентом, є новим;

{Частина другу статті 28 доповнено абзацом згідно із Законом № 850-IV від 22.05.2003}

існують підстави вважати, що зазначений продукт виготовлено із застосуванням даного процесу і володільця патенту не в змозі шляхом прийнятних зусиль визначити процес, що застосовувався при виготовленні цього продукту.

{Частина другу статті 28 доповнено абзацом згідно із Законом № 850-IV від 22.05.2003}

В такому разі обов'язок доведення того, що процес виготовлення продукту, ідентичного тому, що виготовляється із застосуванням процесу, який охороняється патентом, відрізняється від останнього, покладається на особу, щодо якої є достатні підстави вважати, що вона порушує права володільця патенту.

{Частина другу статті 28 доповнено абзацом згідно із Законом № 850-IV від 22.05.2003}

Право володільця патенту на винахід, об'єктом якого є біологічний матеріал, поширюється на будь-який інший біологічний матеріал із такими самими характеристиками, одержаний із такого біологічного матеріалу шляхом відтворення чи розмноження в подібній або іншій формі.

{Частина другу статті 28 доповнено абзацом чотирнадцятим згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

Право володільця патенту на винахід, об'єктом якого є процес одержання біологічного матеріалу, поширюється на біологічний матеріал, безпосередньо одержаний із застосуванням цього процесу, та на будь-який біологічний матеріал із такими самими характеристиками, одержаний від нього шляхом відтворення чи розмноження в подібній або іншій формі.

{Частина другу статті 28 доповнено абзацом п'ятнадцятим згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

Право володільця патенту на винахід, об'єктом якого є продукт із генетичною інформацією, поширюється на будь-який матеріал (крім зазначеного в абзаці одинадцятому частини третьої статті 6 цього Закону), який містить цей продукт та в якому генетична інформація виконує свою функцію.

{Частина другу статті 28 доповнено абзацом шістнадцятим згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

Права, визначені абзацами п'ятнадцятим і шістнадцятим цієї частини, не поширюються на біологічний матеріал, отриманий внаслідок культивування або розмноження розміщеного на ринку володільцем патенту біологічного матеріалу, якщо таке розмноження або культивування обов'язково є результатом застосування біологічного матеріалу, для якого він був реалізований на ринку, за умови що отриманий матеріал у подальшому не використовується для іншого культивування або розмноження.

{Частина другу статті 28 доповнено абзацом сімнадцятим згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

3. Виключні майнові права інтелектуальної власності володільця патенту на секретний винахід (секретну корисну модель) обмежуються [Законом України "Про державну таємницю"](#) і відповідними рішеннями Державного експерта.

{Абзац перший частини третьої статті 28 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

Володільць патенту на секретний винахід (секретну корисну модель) має право на одержання від державного органу, визначеного Кабінетом Міністрів України, грошової компенсації на покриття витрат за сплату зборів, передбачених цим Законом.

{Абзац другий частини третьої статті 28 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

Спори щодо розмірів і порядку виплати грошової компенсації вирішуються у судовому порядку.

4. Володілець патенту може використовувати попереджувальне маркування із зазначенням номера патенту на продукті чи на упаковці продукту, виготовленого із застосуванням запатентованого винаходу (корисної моделі).

{Частина четверта статті 28 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

5. Патент надає його володільцю виключне майнове право перешкоджати використанню винаходу (корисної моделі), у тому числі забороняти таке використання, крім випадків, якщо таке використання не визнається згідно з цим Законом порушенням прав, що впливають з державної реєстрації винаходу (корисної моделі).

{Частина п'ята статті 28 із змінами, внесеними згідно із Законом № 850-IV від 22.05.2003; в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

6. Володілець патенту може передавати на підставі договору виключні майнові права інтелектуальної власності на винахід (корисну модель) будь-якій особі, яка стає його правонаступником, а щодо секретного винаходу (корисної моделі) - тільки за погодженням із Державним експертом.

{Частина шоста статті 28 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

7. Володілець патенту має право дати будь-якій особі дозвіл (видати ліцензію) на використання винаходу (корисної моделі) на підставі ліцензійного договору, а щодо секретного винаходу (корисної моделі) такий дозвіл надається тільки за погодженням із Державним експертом.

{Частина сьома статті 28 в редакції Закону № 850-IV від 22.05.2003}

8. Договір про передачу права власності на винахід (корисну модель) і ліцензійний договір вважаються дійсними, якщо вони укладені у письмовій формі і підписані сторонами.

Сторона договору має право на офіційне загальнодоступне інформування інших осіб про передачу права власності на винахід (корисну модель) або видачу ліцензії на використання винаходу (корисної моделі). Таке інформування здійснюється шляхом публікації в Бюлетені відомостей в обсязі та порядку, встановлених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, з одночасним внесенням їх до Реєстру.

{Абзац другий частини восьмої статті 28 в редакції Закону № 850-IV від 22.05.2003; із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

{Частина восьма статті 28 в редакції Закону № 2188-III від 21.12.2000}

За опублікування зазначених відомостей та запропонованих стороною договору змін до відомостей про видачу ліцензії сплачуються збори.

{Частина восьму статті 28 доповнено абзацом третім згідно із Законом № 850-IV від 22.05.2003}

9. Володільець патенту, крім патенту на секретний винахід (секретну корисну модель), має право подати до НОІВ для офіційної публікації заяву про готовність надання будь-якій особі дозволу на використання запатентованого винаходу (корисної моделі). У цьому разі річний збір за підтримання чинності майнових прав інтелектуальної власності на винахід (корисну модель) зменшується на 50 відсотків починаючи з року, наступного за роком публікації такої заяви.

{Абзац перший частини дев'ятої статті 28 із змінами, внесеними згідно із Законами № 2188-III від 21.12.2000, № 816-IX від 21.07.2020}

Особа, яка виявила бажання скористатися зазначеним дозволом, зобов'язана укласти з володільцем патенту чи деклараційного патенту договір. Спори, що виникають під час виконання цього договору, вирішуються у судовому порядку.

{Абзац другий частини дев'ятої статті 28 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

Якщо жодна особа не заявила володільцю патенту про свої наміри щодо використання винаходу (корисної моделі), він може подати до НОІВ письмове клопотання про відкликання своєї заяви. У цьому разі річний збір за підтримання чинності патенту сплачується у повному розмірі починаючи з року, наступного за роком публікації такого клопотання.

10. Права, що впливають з патенту, не зачіпають будь-які інші особисті майнові чи немайнові права винахідника, що регулюються іншим законодавством України.

Стаття 29. Обов'язки, що впливають з державної реєстрації винаходу (корисної моделі)

1. Володільець патенту повинен сплачувати відповідні збори за підтримання чинності майнових прав інтелектуальної власності на винахід (корисну модель) і добросовісно користуватися правами, що впливають з державної реєстрації винаходу (корисної моделі).

{Стаття 29 в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

Стаття 30. Обмеження майнових прав інтелектуальної власності на винахід (корисну модель)

{Назва статті 30 в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

1. Якщо винахід (корисна модель), крім секретного винаходу (корисної моделі), не використовується або недостатньо використовується в Україні протягом трьох років починаючи від дати, наступної за датою державної реєстрації винаходу (корисної моделі), або від дати, коли використання винаходу (корисної моделі) було припинено, то будь-яка особа, яка має бажання і виявляє готовність використовувати винахід (корисну модель), у разі відмови володільця прав від укладання ліцензійного договору може звернутися до суду із заявою про надання їй дозволу на використання винаходу (корисної моделі).

{Абзац перший частини першої статті 30 із змінами, внесеними згідно із Законами № 850-IV від 22.05.2003, № 816-IX від 21.07.2020}

Якщо володілець патенту не доведе, що факт невикористання винаходу (корисної моделі) зумовлений поважними причинами, суд виносить рішення про надання дозволу заінтересованій особі на використання винаходу (корисної моделі) з визначенням обсягу його використання, строку дії дозволу, розміру та порядку виплати винагороди володільцю патенту. При цьому право володільця патенту надавати дозволи на використання винаходу (корисної моделі) не обмежується.

{Абзац другий частини першої статті 30 із змінами, внесеними згідно із Законом № 850-IV від 22.05.2003}

2. Володілець патенту зобов'язаний дати дозвіл (видати ліцензію) на використання винаходу (корисної моделі) володільцю пізніше виданого патенту, якщо винахід (корисна модель) останнього призначений для досягнення іншої мети або має значні техніко-економічні переваги і не може використовуватися без порушення прав володільця раніше виданого патенту. Дозвіл дається в обсязі, необхідному для використання винаходу (корисної моделі) володільцем пізніше виданого патенту. При цьому володілець раніше виданого патенту має право отримати ліцензію на прийнятних умовах для використання винаходу (корисної моделі), що охороняється пізніше виданим патентом.

3. З метою забезпечення здоров'я населення, оборони держави, екологічної безпеки та інших інтересів суспільства Кабінет Міністрів України може дозволити використання запатентованого винаходу (корисної моделі) визначеній ним особі без згоди володільця патенту. При цьому:

{Абзац перший частини третьої статті 30 із змінами, внесеними згідно із Законами № 1256-VI від 14.04.2009, № 816-IX від 21.07.2020}

1) дозвіл на таке використання надається виходячи з конкретних обставин;

2) обсяг і тривалість такого використання визначаються метою наданого дозволу, і у випадку напівпровідникової технології воно має бути лише некомерційним використанням органами державної влади чи виправленням антиконкурентної практики за рішенням відповідного органу державної влади;

3) дозвіл на таке використання не позбавляє володільця патенту права надавати дозволи на використання винаходу (корисної моделі) іншим особам;

{Пункт 3 частини третьої статті 30 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

4) право на таке використання не передається, крім випадку, коли воно передається разом з тією частиною підприємства чи ділової практики, в якій здійснюється це використання;

5) використання дозволяється переважно для забезпечення потреб внутрішнього ринку;

6) про надання дозволу на використання винаходу (корисної моделі) володільцю патенту надсилається повідомлення одразу, як це стане практично можливим;

7) дозвіл на використання відміняється, якщо перестають існувати обставини, через які його видано;

8) володільцю патенту сплачується адекватна компенсація відповідно до економічної цінності винаходу (корисної моделі).

Рішення Кабінету Міністрів України про надання дозволу на використання винаходу (корисної моделі), строк і умови його надання, відміну дозволу на використання, розмір та порядок виплати винагороди володільцю патенту можуть бути оскаржені в судовому порядку.

{Частина третя статті 30 в редакції Закону № 850-IV від 22.05.2003}

4. Володільць патенту на секретний винахід (секретну корисну модель) може видати ліцензію на використання його винаходу (корисної моделі) тільки особі, що має дозвіл доступу до цього винаходу (корисної моделі) від Державного експерта.

{Абзац перший частини четвертої статті 30 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

Якщо зазначена особа не може досягти із володільцем такого патенту згоди щодо видачі ліцензії, Кабінет Міністрів України має право дозволити їй використання секретного винаходу (корисної моделі) відповідно до частини третьої цієї статті.

{Абзац другий частини четвертої статті 30 в редакції Закону № 850-IV від 22.05.2003}

5. Спори щодо умов видачі ліцензій і виплати компенсацій та їх розміру вирішуються у судовому порядку.

Стаття 31. Дії, які не визнаються порушенням прав

1. Будь-яка особа, яка до дати подання до НОІВ заявки або, якщо заявлено пріоритет, до дати її пріоритету в інтересах своєї діяльності добросовісно використала в Україні технологічне (технічне) вирішення, тотожне заявленому винаходу (корисній моделі), чи здійснила значну і серйозну підготовку для такого використання, зберігає право на безоплатне продовження цього використання або на використання винаходу (корисної моделі), як це передбачалося зазначеною підготовкою (право попереднього користувача).

{Абзац перший частини першої статті 31 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

Право попереднього користувача обмежується тим обсягом використання тотожного заявленому винаходу (корисної моделі) вирішення, яким воно було на дату подання заявки.

{Абзац другий частини першої статті 31 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

Право попереднього користувача може передаватися або переходити до іншої особи тільки разом з підприємством чи діловою практикою або тією частиною підприємства чи ділової практики, в яких було використано вирішення, тотожне заявленому винаходу (корисній моделі), чи здійснено значну і серйозну підготовку для такого використання.

{Текст частини першої статті 31 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

2. Не визнається порушенням прав, що впливають з патенту, використання запатентованого винаходу (корисної моделі):

в конструкції чи при експлуатації транспортного засобу іноземної держави, який тимчасово або випадково перебуває у водах, повітряному просторі чи на території України, за умови, що винахід (корисна модель) використовується виключно для потреб зазначеного засобу;

без комерційної мети;

з науковою метою або в порядку експерименту;

за надзвичайних обставин (стихійне лихо, катастрофа, епідемія тощо) з повідомленням володільця патенту одразу, як це стане практично можливим та виплатою йому відповідної компенсації.

{Абзац п'ятий частини другої статті 31 із змінами, внесеними згідно із Законом № 850-IV від 22.05.2003}

{Останній абзац частини другої статті 31 виключено на підставі Закону № 850-IV від 22.05.2003}

3. Не визнається порушенням прав, що впливають з патенту, введення в господарський обіг виготовленого із застосуванням запатентованого винаходу (корисної моделі) продукту будь-якою особою, яка придбала його без порушення прав володільця.

Продукт, виготовлений із застосуванням запатентованого винаходу (корисної моделі), вважається придбаним без порушення прав володільця патенту, якщо цей продукт був виготовлений і (або) після виготовлення введений в обіг володільцем патенту чи іншою особою за його спеціальним дозволом (ліцензією).

4. Не визнається порушенням прав, що впливають з державної реєстрації винаходу (корисної моделі), використання з комерційною метою винаходу (корисної моделі) будь-якою особою, яка придбала продукт, виготовлений із застосуванням запатентованого винаходу (корисної моделі), і не могла знати, що цей продукт був виготовлений чи введений в обіг з порушенням прав, що впливають з державної реєстрації винаходу (корисної моделі). Проте після одержання відповідного повідомлення володільця прав зазначена особа повинна припинити використання продукту або виплатити володільцю прав відповідні кошти, розмір яких встановлюється відповідно до законів або за згодою сторін. Спори щодо цих розрахунків та порядку їх виплати вирішуються у судовому порядку.

{Частина четверта статті 31 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

5. Не визнається порушенням прав, що впливають з патенту, ввезення на митну територію України у встановленому законом порядку товарів, виготовлених з використанням винаходу (корисної моделі), для досліджень та/або використання винаходу (корисної моделі) у дослідженнях, що проводяться з метою підготовки та подання інформації для реєстрації лікарського засобу.

{Статтю 31 доповнено частиною п'ятою згідно із Законом № 644-IX від 02.06.2020}

6. Не визначається порушенням прав, що впливають із додаткової охорони прав на винаходи, визначені у статті 27¹ цього Закону, виготовлення продукту або лікарського засобу, що містить продукт, із застосуванням запатентованого винаходу з метою експорту до третіх країн, а також інші дії, які відповідно до цього Закону визнаються використанням винаходу, якщо вони є необхідними для виготовлення продукту або лікарського засобу, що містить продукт, з метою експорту до третіх країн.

{Статтю 31 доповнено частиною шостою згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

Розділ VI ПРИПИНЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ ТА ВИЗНАННЯ ПРАВ НЕДІЙСНИМИ

{Назва розділу VI в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

Стаття 32. Припинення державної реєстрації винаходу (корисної моделі)

{Назва статті 32 в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

1. Володілець патенту в будь-який час може відмовитися від прав, що впливають з державної реєстрації винаходу (корисної моделі), повністю або частково в межах опублікованої формули винаходу (корисної моделі) на підставі заяви, поданої до НОІВ.

Часткова відмова від прав здійснюється шляхом виключення незалежних пунктів формули або виключення одного чи декількох незалежних пунктів формули та підпорядкованих таким незалежним пунктам залежних пунктів, або шляхом внесення змін до незалежного (незалежних) пункту (пунктів), за умови що таке виключення та (або) зміна призводять до зменшення обсягу правової охорони, що надається державною реєстрацією.

Зміни до незалежного пункту формули можуть вноситися шляхом зміни наявних у такому пункті формули ознак або внесення до нього ознак. При цьому вноситися можуть лише ознаки, наявні у підпорядкованих такому незалежному пункту залежних пунктах формули.

НОІВ проводить експертизу винаходу з новою редакцією формули на відповідність вимогам цієї статті та [статті 7](#) цього Закону. За проведення експертизи сплачується збір.

Повна або часткова відмова від прав набирає чинності від дати публікації відомостей про це в Бюлетені. Форма заяви та порядок її розгляду визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. За подання заяви сплачується збір.

Не допускається повна або часткова відмова від прав, що впливають з державної реєстрації винаходу (корисної моделі), без попередження особи, якій надано право на використання винаходу за ліцензійним договором, зареєстрованим в НОІВ, а також у разі накладення арешту на майно, описане за борги, якщо до його складу входять права, що впливають з державної реєстрації винаходу (корисної моделі).

{Частина перша статті 32 в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

2. Чинність майнових прав інтелектуальної власності на винахід (корисну модель) припиняється у разі несплати у встановлений строк річного збору за підтримання їх чинності.

{Абзац перший частини другої статті 32 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-ІХ від 21.07.2020}

Річний збір за підтримання чинності майнових прав інтелектуальної власності на винахід (корисну модель) сплачується за кожний рік його дії починаючи від дати подання заявки. Документ про першу сплату зазначеного збору має надійти до НОІВ не пізніше 4 місяців від дати публікації відомостей про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі). Документ про сплату збору за кожний наступний рік має надійти або бути відправленим до НОІВ до кінця поточного року чинності майнових прав інтелектуальної власності на винахід (корисну модель) за умови сплати збору протягом його останніх 4 місяців.

{Абзац другий частини другої статті 32 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-ІХ від 21.07.2020}

Чинність майнових прав інтелектуальної власності на винахід (корисну модель) припиняється з першого дня року, за який збір не сплачено.

Річний збір за підтримання чинності майнових прав інтелектуальної власності на винахід (корисну модель) може бути сплачений протягом 12 місяців після закінчення встановленого строку. У цьому випадку розмір річного збору збільшується на 50 відсотків. При сплаті збору чинність майнових прав інтелектуальної власності на винахід (корисну модель) відновлюється.

Якщо збір не сплачено протягом цих 12 місяців, НОІВ публікує у Бюлетені інформацію про припинення чинності майнових прав інтелектуальної власності на винахід (корисну модель).

Збір за підтримку чинності майнових прав інтелектуальної власності на секретний винахід (секретну корисну модель) не сплачується.

{Абзац шостий частини другої статті 32 в редакції Закону № 816-ІХ від 21.07.2020}

Якщо строк сплати збору за підтримання чинності майнових прав інтелектуальної власності на винахід (корисну модель) пропущений, права заявника щодо патенту відновлюються, за умови що протягом 12 місяців після спливу строку буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за подання такого клопотання і збір за підтримання чинності майнових прав інтелектуальної власності на винахід (корисну модель). Інформацію про відновлення прав заявника щодо патенту НОІВ публікує в Бюлетені.

{Частину другу статті 32 доповнено абзацом сьомим згідно із Законом № 816-ІХ від 21.07.2020}

{Текст частини другої статті 32 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-ІХ від 21.07.2020}

Стаття 33. Визнання прав на винахід (корисну модель) недійсними в судовому порядку

{Назва статті 33 в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

1. Права на винахід (корисну модель) можуть бути визнані в судовому порядку недійсними повністю або частково у разі:

{Абзац перший частини першої статті 33 в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

а) невідповідності запатентованого винаходу (корисної моделі) умовам патентоздатності, що визначені **статтею 7** цього Закону;

б) наявності у формулі винаходу (корисної моделі) ознак, яких не було у поданій заявці;

в) порушення вимог **частини другої** статті 37 цього Закону;

г) державної реєстрації винаходу (корисної моделі) внаслідок подання заявки з порушенням прав інших осіб.

{Частину першу статті 33 доповнено пунктом "г" згідно із Законом № 850-IV від 22.05.2003; із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

{Частину другу статті 33 виключено на підставі Закону № 816-IX від 21.07.2020}

3. При визнанні прав на винахід (корисну модель) недійсними повністю або частково в судовому порядку НОІВ повідомляє про це у Бюлетені.

{Частина третя статті 33 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

4. Права на винахід (корисну модель), визнані недійсними повністю або частково в судовому порядку, вважаються такими, що не набрали чинності, від дати публікації відомостей про державну реєстрацію винаходу (корисної моделі).

Визнання прав на винахід (корисну модель) недійсними частково здійснюється шляхом виключення незалежних пунктів формули або виключення одного чи декількох незалежних пунктів формули та підпорядкованих таким незалежним пунктам залежних пунктів, або шляхом внесення змін до незалежного (незалежних) пункту (пунктів), за умови що таке виключення та (або) зміна призводять до зменшення обсягу правової охорони, що надається державною реєстрацією.

Зміни до незалежного пункту формули можуть вноситися шляхом зміни наявних у такому пункті формули ознак або внесення до нього ознак. При цьому вноситися можуть лише ознаки, наявні у підпорядкованих такому незалежному пункту залежних пунктах формули.

{Частина четверта статті 33 в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020}

{Стаття 33 в редакції Закону № 2188-III від 21.12.2000}

Стаття 33¹. Визнання прав на винахід (корисну модель) недійсними Апеляційною палатою

1. Будь-яка особа може подати до Апеляційної палати обґрунтовану заяву про визнання прав на винахід (корисну модель) недійсними повністю або частково з підстав невідповідності винаходу (корисної моделі) умовам патентоздатності, визначеним цим

Законом. Заяву може бути подано через представника у справах інтелектуальної власності (патентного повіреного), який діє на підставі довіреності.

Визнання прав на винахід (корисну модель) недійсними частково здійснюється шляхом виключення незалежних пунктів формули або виключення одного чи декількох незалежних пунктів формули та підпорядкованих таким незалежним пунктам залежних пунктів, або шляхом внесення змін до незалежного (незалежних) пункту (пунктів), за умови що таке виключення та (або) зміна призводять до зменшення обсягу правової охорони, що надається державною реєстрацією.

Зміни до незалежного пункту формули можуть вноситися шляхом зміни наявних у такому пункті формули ознак або внесення до нього ознак. При цьому вноситися можуть лише ознаки, наявні у підпорядкованих такому незалежному пункту залежних пунктах формули.

2. Заява про визнання прав на винахід недійсними може бути подана до Апеляційної палати протягом дев'яти місяців з дати публікації відомостей про державну реєстрацію винаходу. За подання заяви сплачується збір. Заява вважається поданою в разі надходження збору на рахунок НОІВ.

3. Заява про визнання прав на корисну модель недійсними може бути подана до Апеляційної палати протягом усього строку чинності майнових прав на корисну модель та після припинення їх чинності. За подання заяви сплачується збір. Заява вважається поданою в разі надходження збору на рахунок НОІВ.

4. Сторонами розгляду справи про визнання прав на винахід (корисну модель) недійсними в Апеляційній палаті є особа, яка подала заяву про визнання прав на винахід (корисну модель) недійсними, та володілець патенту.

5. Сторони мають рівні права щодо надання доказів, їх дослідження та доведення перед Апеляційною палатою їх переконливості.

6. Апеляційна палата не перевіряє достовірність наданих доказів, а відповідальність за достовірність наведеної інформації несе особа, яка її надала. У разі виникнення у колегії Апеляційної палати обґрунтованих сумнівів щодо достовірності інформації, наведеної в наданих документах, колегія має право запитати підтвердження зазначеної інформації.

7. Кожна сторона повинна довести обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень.

8. Вимоги до заяви про визнання прав на винахід (корисну модель) недійсними, умови та порядок її розгляду визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

9. Заява про визнання прав на винахід (корисну модель) недійсними розглядається згідно з регламентом Апеляційної палати протягом чотирьох місяців з дня надходження заяви, за умови сплати збору за її подання. Цей строк може бути продовжено на два місяці за заявою сторони розгляду заяви про визнання прав на винахід (корисну модель) недійсними та за умови сплати збору. Строк розгляду заяви може бути зупинено з підстав, визначених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, але не більше ніж на два місяці.

10. За результатами розгляду заяви Апеляційна палата приймає мотивоване рішення, що затверджується наказом НОІВ та надсилається сторонам.

11. Сторони можуть оскаржити затвержене НОІВ рішення Апеляційної палати у судовому порядку протягом двох місяців від дати його одержання.

12. Рішення Апеляційної палати набувають чинності з дати затвердження наказом НОІВ та підлягають оприлюдненню в повному обсязі на офіційному веб-сайті НОІВ.

У разі визнання прав на винахід (корисну модель) недійсними НОІВ повідомляє про це у Бюлетені.

13. Права на винахід (корисну модель), визнані недійсними Апеляційною палатою, вважаються такими, що не набрали чинності, з дня, наступного за днем державної реєстрації винаходу (корисної моделі).

{Розділ VI доповнено статтею 33¹ згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

Стаття 33². Висновок про відповідність корисної моделі умовам патентоздатності

1. Будь-яка особа може подати до НОІВ мотивоване клопотання про проведення експертизи корисної моделі на відповідність умовам патентоздатності. За подання клопотання сплачується збір.

2. Клопотання розглядається НОІВ в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

3. Про отримання клопотання НОІВ повідомляє володільцю патенту на корисну модель після надходження до НОІВ суми сплаченого збору за подання клопотання.

4. Підготовлений НОІВ висновок щодо відповідності корисної моделі умовам патентоздатності надсилається особі, яка подала клопотання, та володільцю патенту.

5. Висновок НОІВ щодо відповідності умовам патентоздатності може бути залучено особою, яка подавала клопотання, у разі звернення до суду або до Апеляційної палати з метою визнання недійсними прав на корисну модель.

{Розділ VI доповнено статтею 33² згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

Розділ VII ЗАХИСТ ПРАВ

Стаття 34. Порухення прав володільця патенту

1. Будь-яке посягання на права, передбачені [статтею 28](#) цього Закону, вважається порушенням прав володільця патенту, що тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством України.

{Частина перша статті 34 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

2. На вимогу володільця патенту таке порушення повинно бути припинено, а порушник зобов'язаний відшкодувати володільцю патенту завдану майнову шкоду шляхом

відшкодування збитків чи виплати компенсації та/або завдану немайнову (моральну) шкоду.

{Абзац перший частини другої статті 34 в редакції Закону № 2974-IX від 20.03.2023}

Розмір відшкодування збитків визначається судом з урахуванням упущеної вигоди або доходу, отриманого порушником внаслідок порушення ним прав володільця патенту.

{Частину другу статті 34 доповнено новим абзацом згідно із Законом № 2974-IX від 20.03.2023}

Розмір компенсації визначається судом на підставі обсягу порушення, вини порушника та інших обставин, що мають істотне значення. При цьому розмір компенсації не може бути меншим ніж розмір винагороди, яка була б сплачена за надання дозволу на використання прав на патент, щодо якого виник спір. У разі якщо порушення прав володільця патенту відбулося ненавмисно і без недбалості, розмір компенсації дорівнює розміру винагороди, яка була б сплачена за надання такого дозволу.

{Частину другу статті 34 доповнено новим абзацом згідно із Законом № 2974-IX від 20.03.2023}

Стягнення компенсації застосовується судом замість відшкодування збитків на розсуд володільця патенту.

{Частину другу статті 34 доповнено новим абзацом згідно із Законом № 2974-IX від 20.03.2023}

Вимагати поновлення порушених прав володільця патенту може за його згодою також особа, яка придбала ліцензію.

{Частина друга статті 34 в редакції Закону № 850-IV від 22.05.2003}

Стаття 35. Способи захисту прав

1. Захист прав на винахід (корисну модель) здійснюється у судовому та іншому встановленому законом порядку.

2. Юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, що виникають у зв'язку з застосуванням цього Закону.

Суди відповідно до їх компетенції розв'язують, зокрема, спори про:

авторство на винахід (корисну модель);

встановлення факту використання винаходу (корисної моделі);

встановлення володільця патенту;

порушення прав володільця патенту;

укладання та виконання ліцензійних договорів;

право попереднього користувача;

{Абзац восьмий частини другої статті 35 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

компенсації.

{Стаття 35 із змінами, внесеними згідно із Законом № 762-IV від 15.05.2003, в редакції Закону № 850-IV від 22.05.2003}

Розділ VIII ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 36. Державне мито і збори

Розмір та порядок сплати державного мита за реєстрацію винаходів (корисних моделей) визначаються законодавством.

{Частина перша статті 36 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

Розмір передбачених цим Законом зборів, строки і порядок їх сплати визначаються Кабінетом Міністрів України.

Кошти, одержані від сплати державного мита за реєстрацію винаходів (корисних моделей), зараховуються до бюджетів у порядку, встановленому [Бюджетним кодексом України](#).

{Частина третя статті 36 в редакції Закону № 816-IX від 21.07.2020; зміни до частини третьої статті 36 див. в Законі № 703-IX від 16.06.2020}

Передбачені цим Законом збори сплачуються на поточні рахунки НОІВ.

{Частина четверта статті 36 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2921-III від 10.01.2002; в редакції Закону № 703-IX від 16.06.2020}

Надходження від передбачених цим Законом зборів мають цільове призначення і використовуються виключно для забезпечення розвитку та функціонування державної системи охорони інтелектуальної власності, зокрема на виконання завдань, визначених цим Законом, іншими нормативно-правовими актами у сфері інтелектуальної власності.

{Частина п'ята статті 36 із змінами, внесеними згідно із Законом № 703-IX від 16.06.2020}

{Стаття 36 в редакції Закону № 2188-III від 21.12.2000}

Стаття 37. Патентування винаходу (корисної моделі) в іноземних державах

1. Будь-яка особа має право запатентувати винахід (корисну модель) в іноземних державах за умови попереднього подання заявки на винахід (корисну модель) до НОІВ та ненадходження до цієї особи протягом трьох місяців від дати подання зазначеної заявки повідомлення про віднесення заявленого винаходу (корисної моделі) до державної таємниці.

За клопотанням заявника йому надсилається повідомлення щодо можливості патентування винаходу (корисної моделі) в іноземних державах раніше зазначеного строку. За подання клопотання сплачується збір.

2. Якщо патентування винаходу (корисної моделі) провадиться за процедурою Договору про патентну кооперацію, міжнародна заявка подається до Міжнародного бюро Всесвітньої організації інтелектуальної власності з дотриманням умови, визначеної частиною першою цієї статті, чи до НОІВ.

{Частина друга статті 37 із змінами, внесеними згідно із Законом № 816-IX від 21.07.2020}

{Стаття 37 із змінами, внесеними згідно із Законом № 850-IV від 22.05.2003}

Стаття 38. Державне стимулювання створення та використання винаходів (корисних моделей)

Держава стимулює створення і використання винаходів (корисних моделей), встановлює винахідникам і особам, які використовують їх, пільгові умови оподаткування та кредитування, надає їм інші пільги відповідно до чинного законодавства України.

Винахідникам високоефективних використовуваних винаходів (корисних моделей) може присвоюватися почесне звання "Заслужений винахідник України".

Розділ IX ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Заявки на видачу патентів України на винаходи строком дії п'ять років без проведення експертизи по суті (далі - патенти строком дії п'ять років), подані відповідно до **Постанови Верховної Ради України від 23 грудня 1993 року** "Про введення в дію Закону України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі", діловодство за якими не було завершено до набрання чинності цим Законом, вважаються заявками на видачу деклараційних патентів на винаходи та розглядаються НОІВ без проведення експертизи на локальну новизну.

{Пункт 1 розділу IX із змінами, внесеними згідно із Законом № 2188-III від 21.12.2000}

2. За заявками на видачу патентів строком дії п'ять років, за якими до набрання чинності цим Законом було прийнято рішення про видачу патенту, але не здійснено державну реєстрацію і публікацію відомостей про видачу патентів, НОІВ видає деклараційні патенти на винаходи і публікує відомості про їх видачу за умови сплати відповідного державного мита.

{Абзац перший пункту 2 розділу IX із змінами, внесеними згідно із Законом № 2188-III від 21.12.2000}

Володільці патентів на винаходи строком дії п'ять років можуть подавати клопотання про проведення кваліфікаційної експертизи і перетворення патенту в порядку, встановленому для деклараційних патентів **статтею 26** цього Закону.

3. Чинні патенти на корисні моделі прирівнюються щодо правового режиму, у тому числі і строку їх дії, до деклараційних патентів на корисні моделі.

{Розділ IX доповнено пунктом 3 згідно із Законом № 2188-III від 21.12.2000}

Розділ X ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.
2. Встановити, що до приведення законодавства у відповідність із цим Законом інші закони та нормативно-правові акти застосовуються у частині, що не суперечить цьому Закону.
3. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом подати до Верховної Ради України пропозиції про приведення законодавчих актів України у відповідність з цим Законом.
4. Встановити, що після набрання чинності цим Законом втрачають чинність:

Постанова Верховної Ради України від 19 січня 1995 року "Про затвердження Положення про порядок оформлення та використання прав на винаходи, корисні моделі і промислові зразки, що становлять державну таємницю" (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 3, ст. 23);

абзаци десятий і одинадцятий пункту 3 і пункт 4 [Постанови Верховної Ради України від 23 грудня 1993 року](#) "Про введення в дію Закону України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі" (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 7, ст. 33; 1997 р., № 40, ст. 269).

Президент України

Л.КРАВЧУК

м. Київ
15 грудня 1993 року
№ 3687-ХІІ

Про охорону прав на винаходи і корисні моделі
Закон України від 15.12.1993 № 3687-ХІІ
Редакція від **31.12.2023**, підстава — [2801-ІХ](#)
Постійна адреса:
<https://zakon.rada.gov.ua/go/3687-12>

Законодавство України
станом на 18.03.2024
чинний

3687-12

Публікації документа

- **Голос України** від 03.02.1994
- **Відомості Верховної Ради України** від 15.02.1994 — 1994 р., № 7, стаття 32